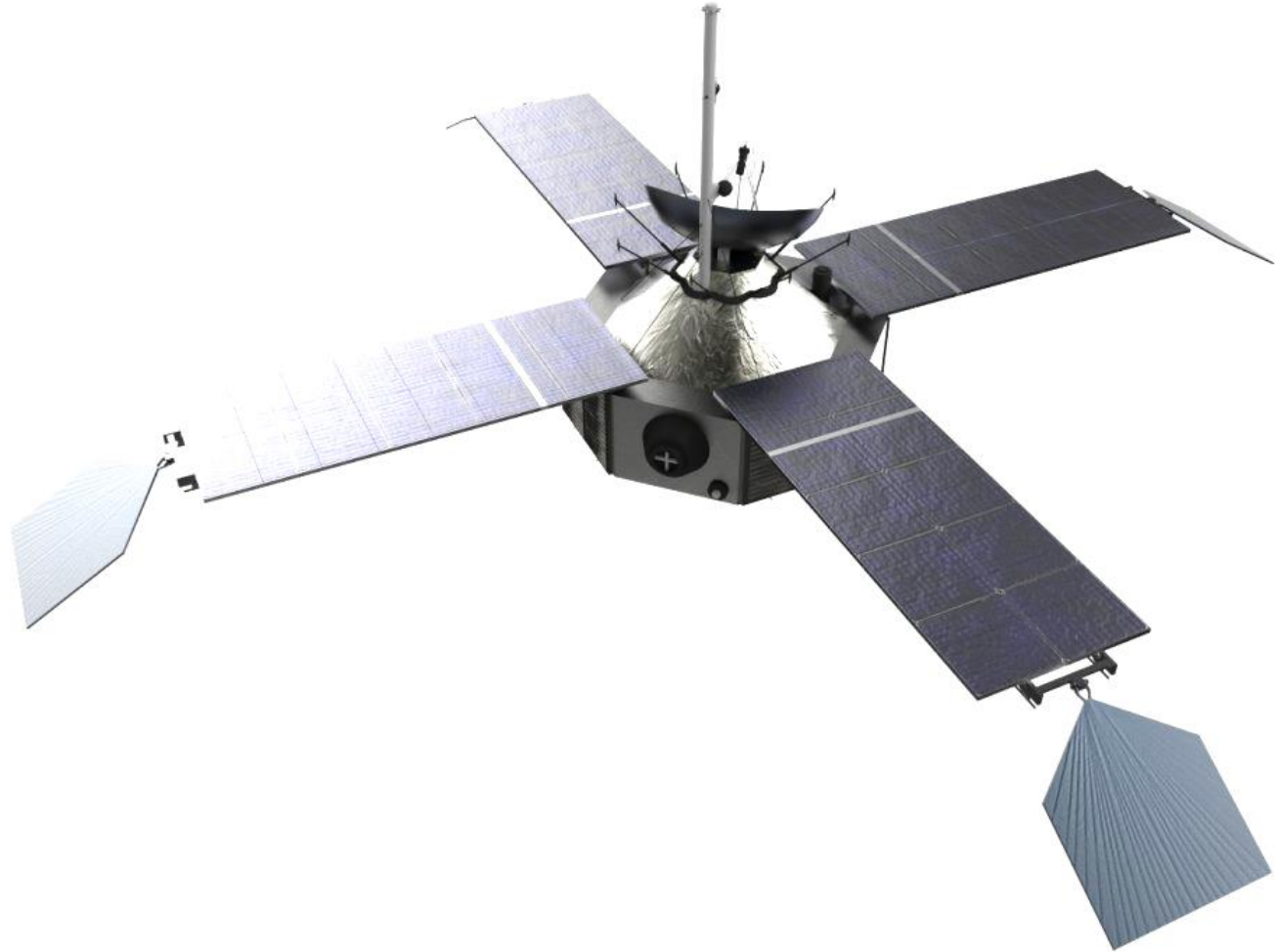

Vizualizace dat

Základy vizuálního vnímání

21. 10. 2021

Mariner 4
1965

Mariner 4
1965

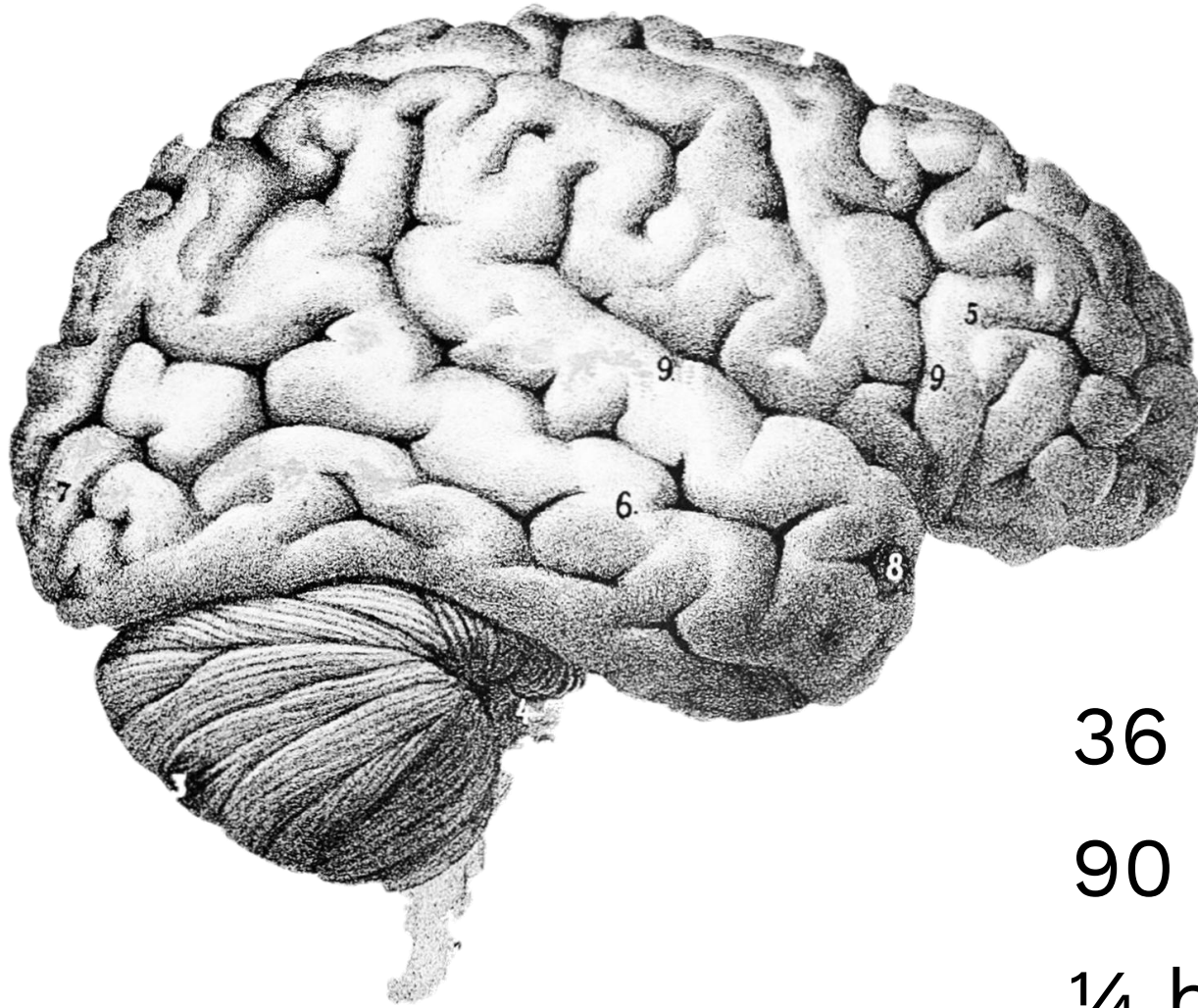

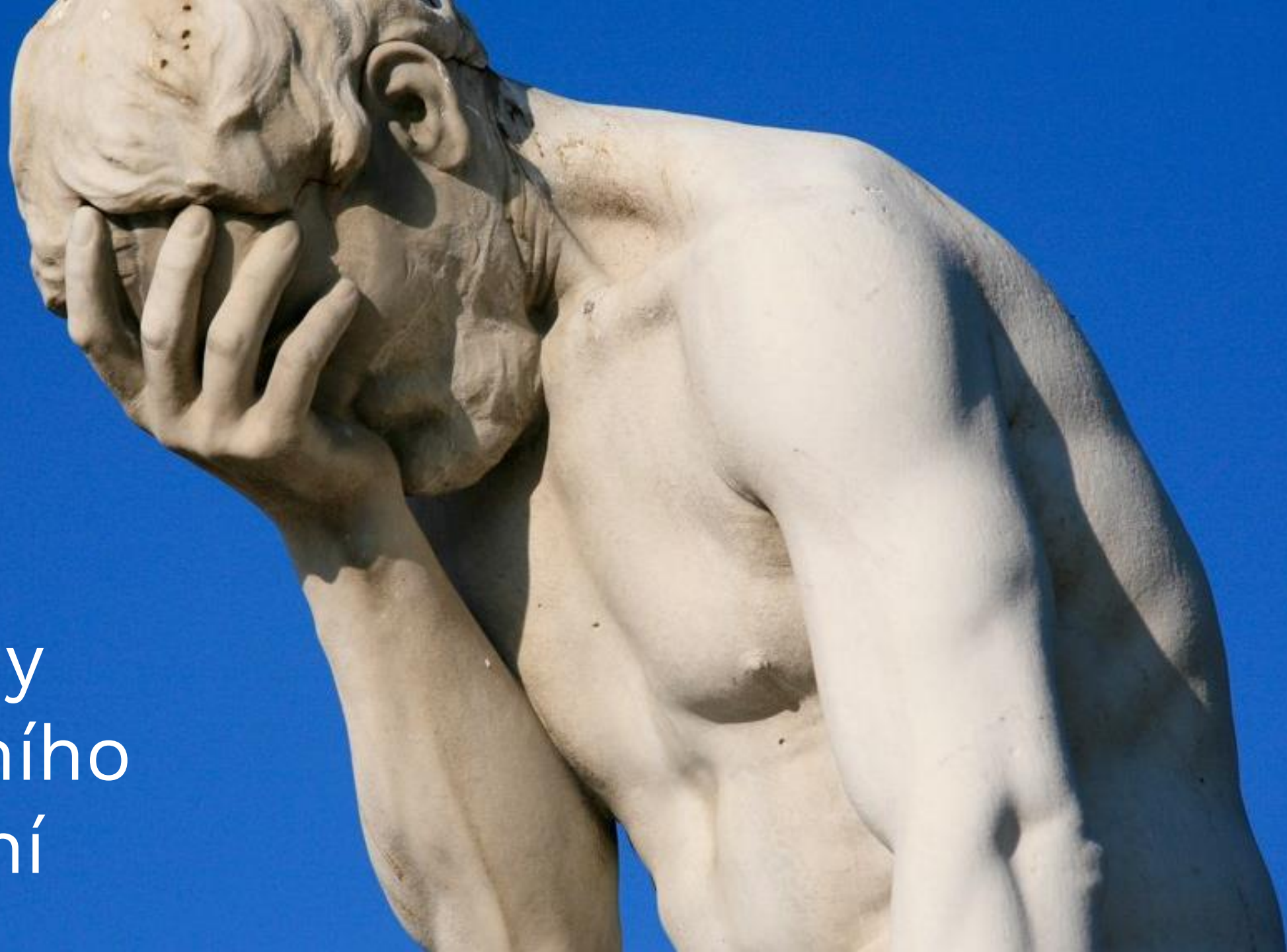
150 KM

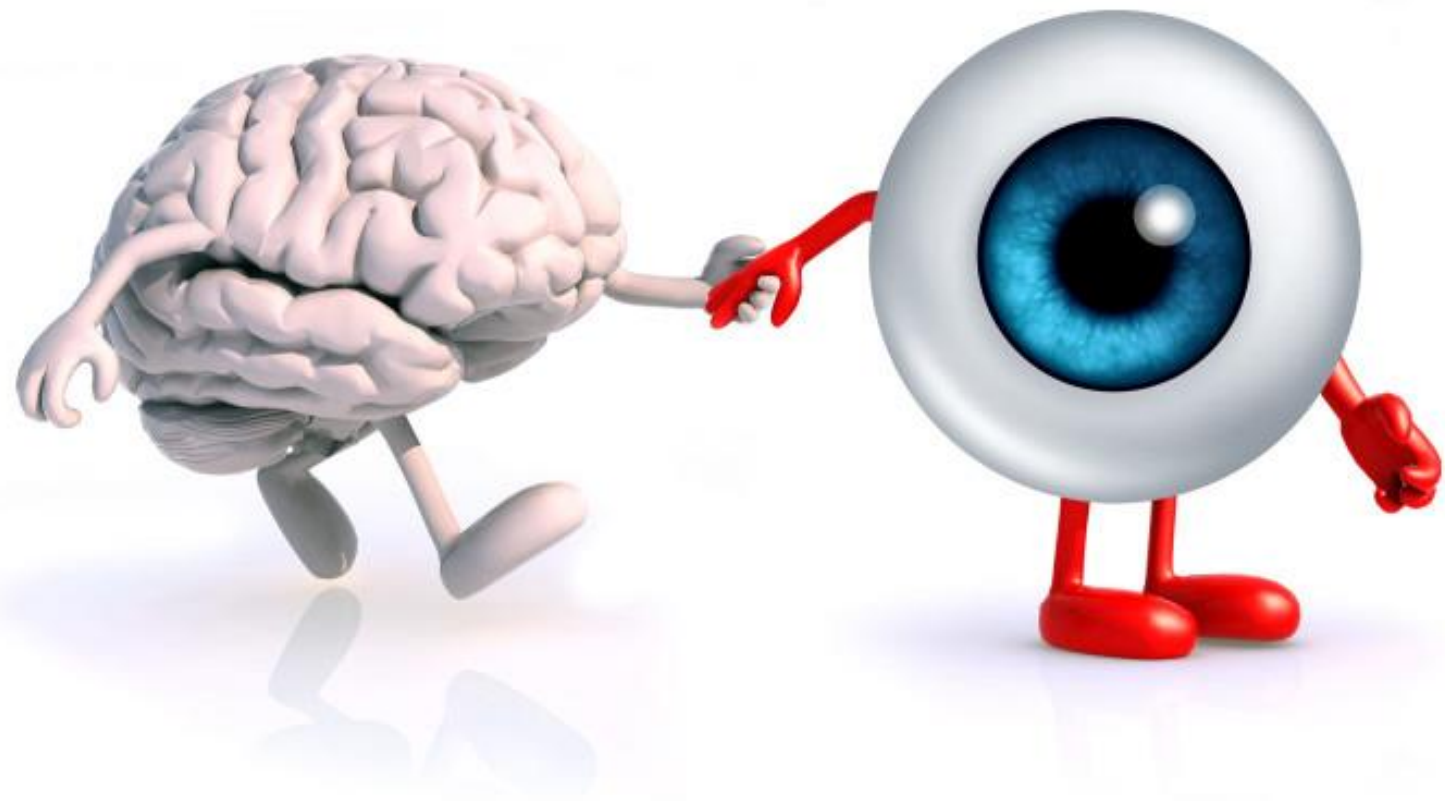
Small plaque with illegible text, likely a museum or archival label.

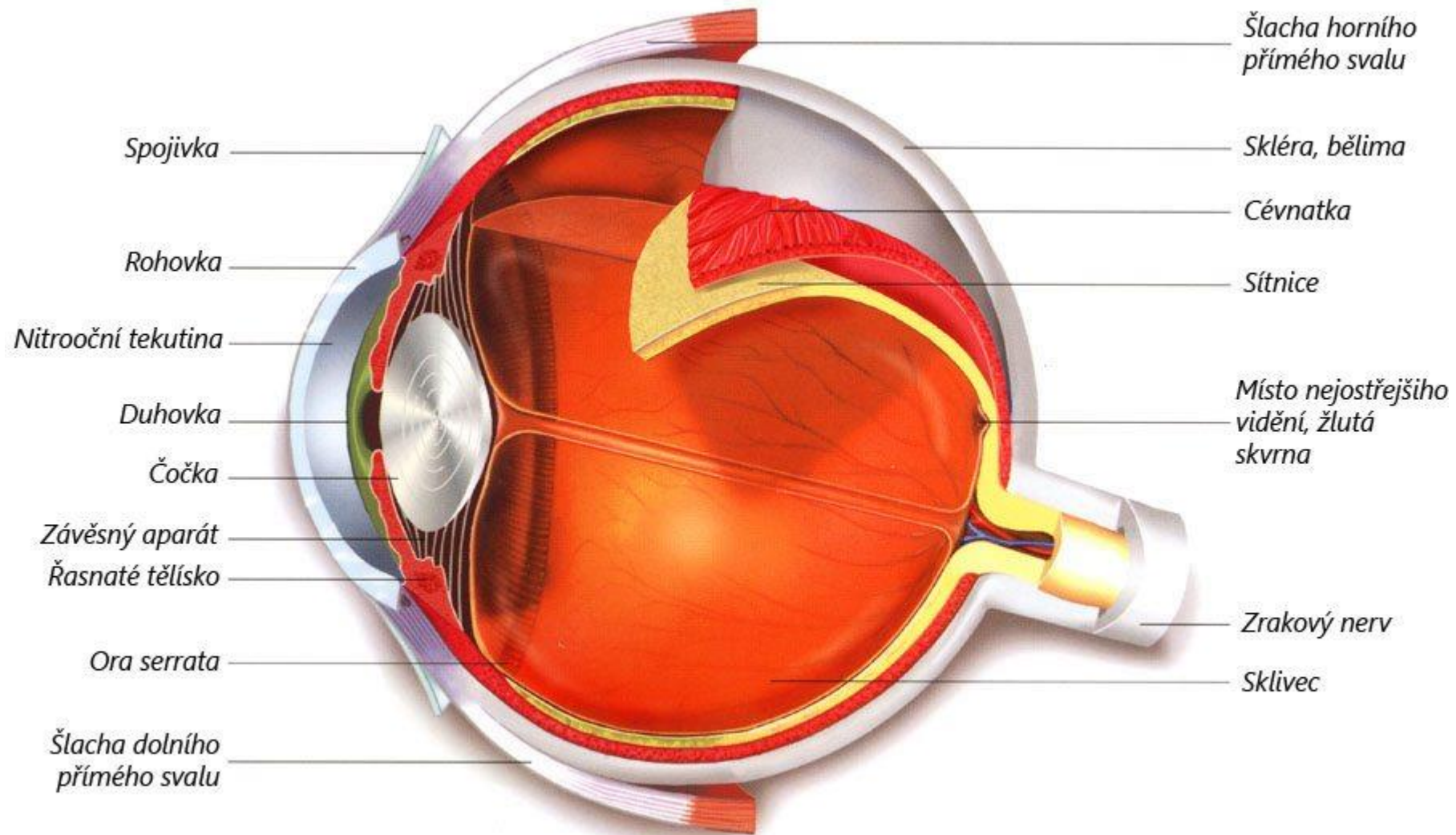
36 000 vizuálních podnětů
90 % celkových podnětů
 $\frac{1}{4}$ buněk v mozkové kůře
13 milisekund

Základy
vizuálního
vnímání

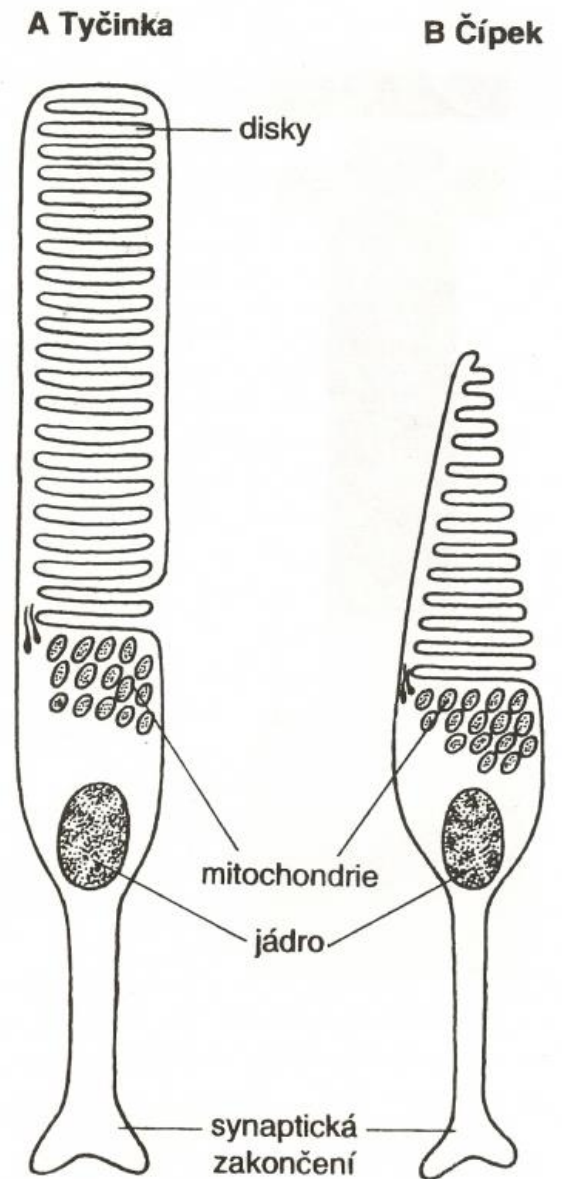
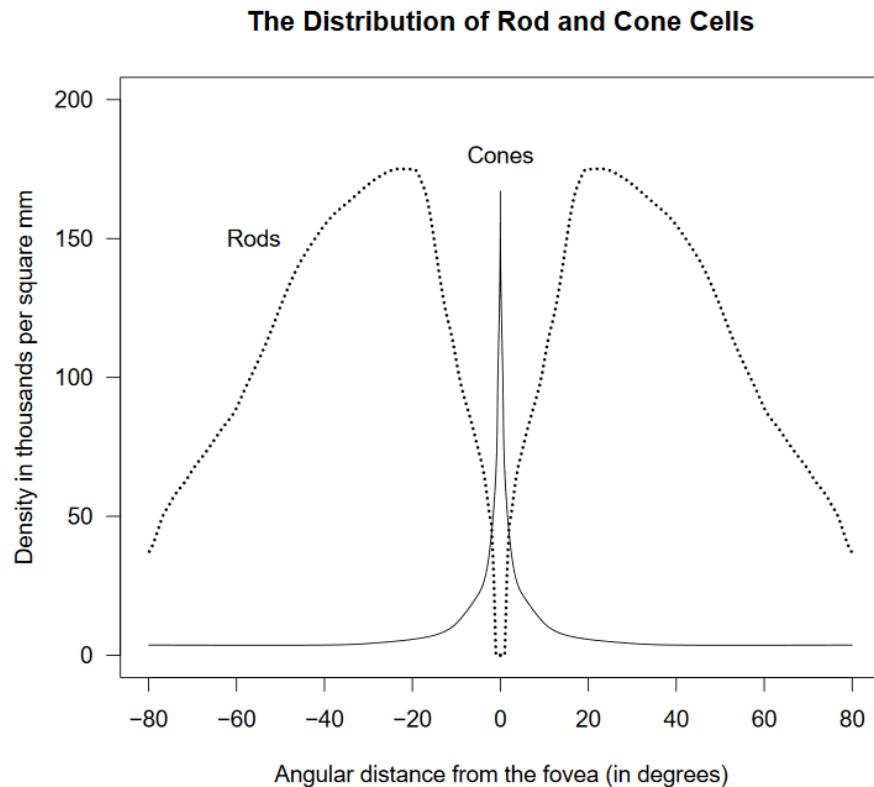

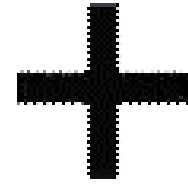

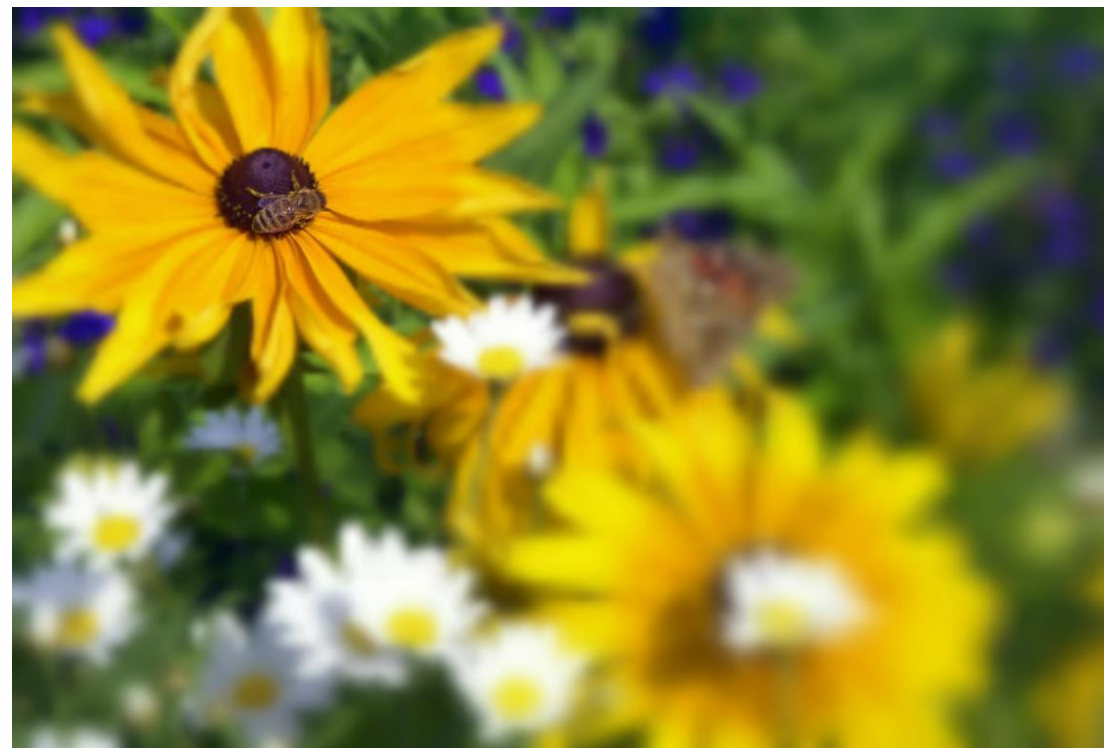
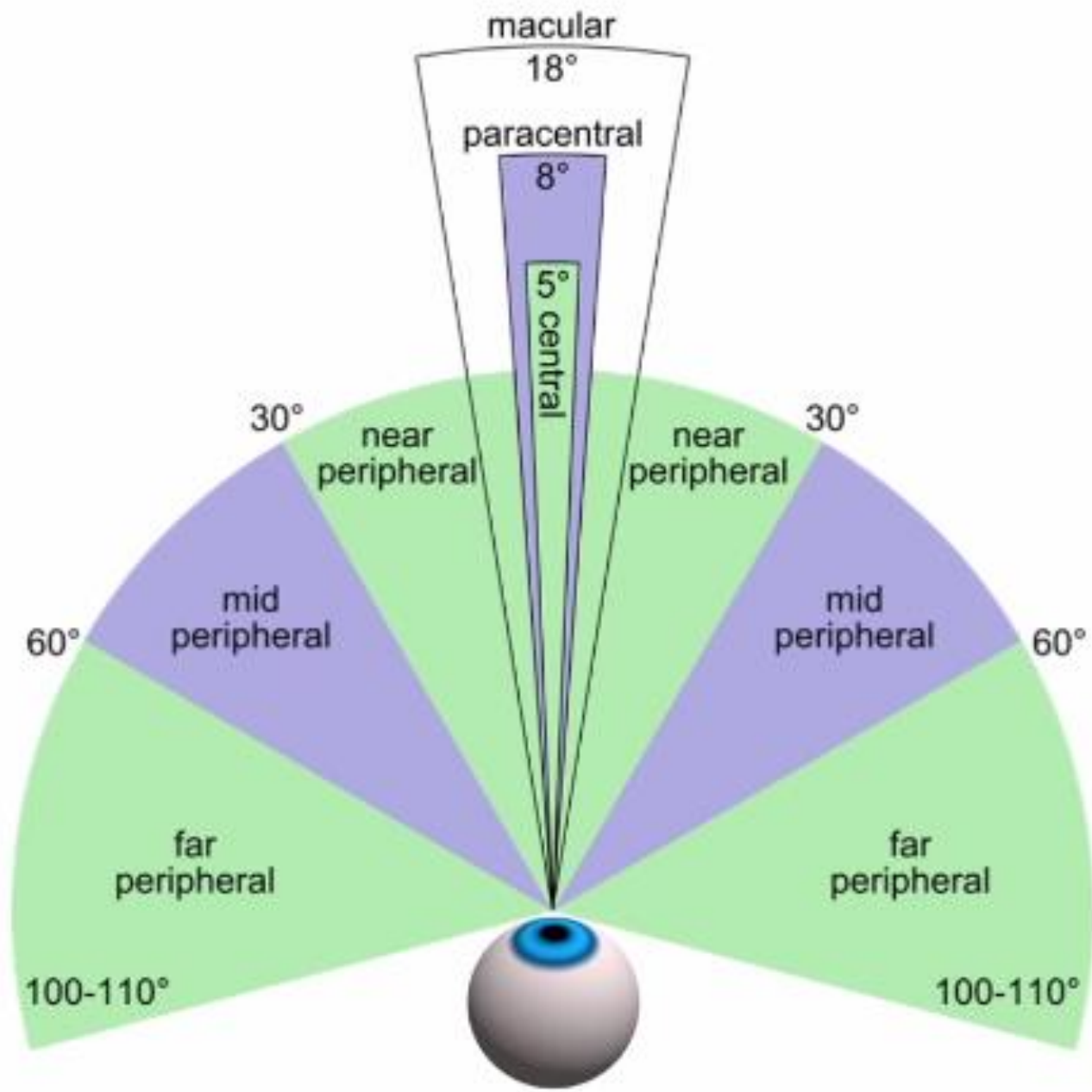
macula fovea

tyčinky (jeden typ) a čípky (vl. délka)
fotopické a skotopické vidění
jejich distribuce není stejnoměrná

1870 | Louis Émile Javal – výzkumy čtení

1908 | Edmund Huey

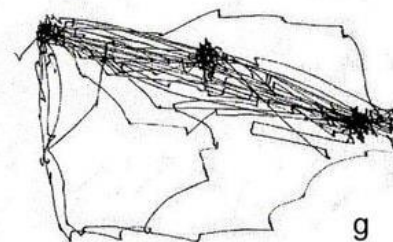
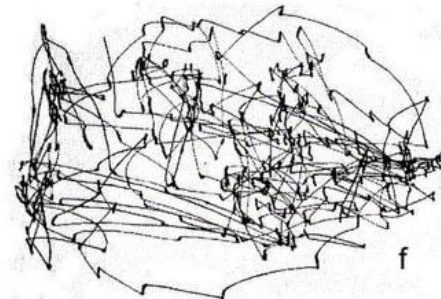
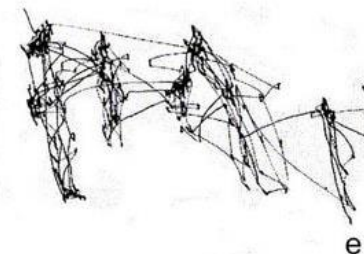
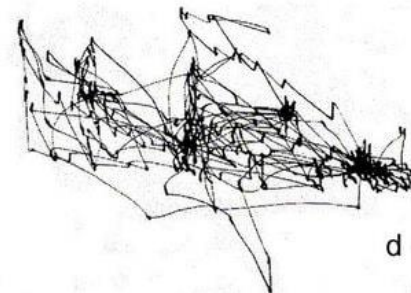
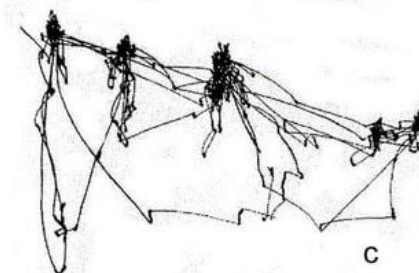
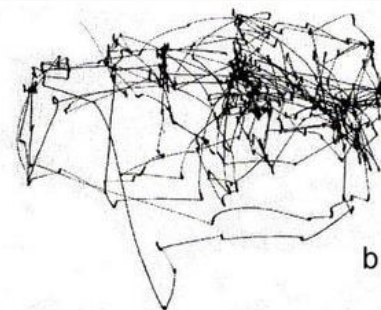
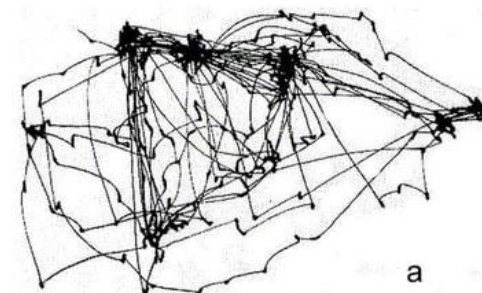
Počátky eye-trackingu...

- fixace a sáky
- nestále a pořád, pod setinu sekundy

Alfred L. Yarbus

1. Odhadněte věk postav
2. Odhadněte, jak bohatá je tato rodina
3. Odhadněte, co rodina dělala než dorazil návštěvník
4. Zapamatujte si pozici lidí a objektů v místnosti

Anstis
chart

Zpracování v mozku

- vizuální vnímání se odehrává v mozku
- podněty se skrze optický nerv přenášejí do vizuálního kortexu
- část zpracování se odehrává už na sítnici
- komplexní proces, příliš toho o detailech vlastně nevíme
- mnoho z toho, co víme, víme díky iluzím
- iluze = mozek usuzuje nesprávně o tom, co vidí

JUICES & SMOOTHIES

at Delight

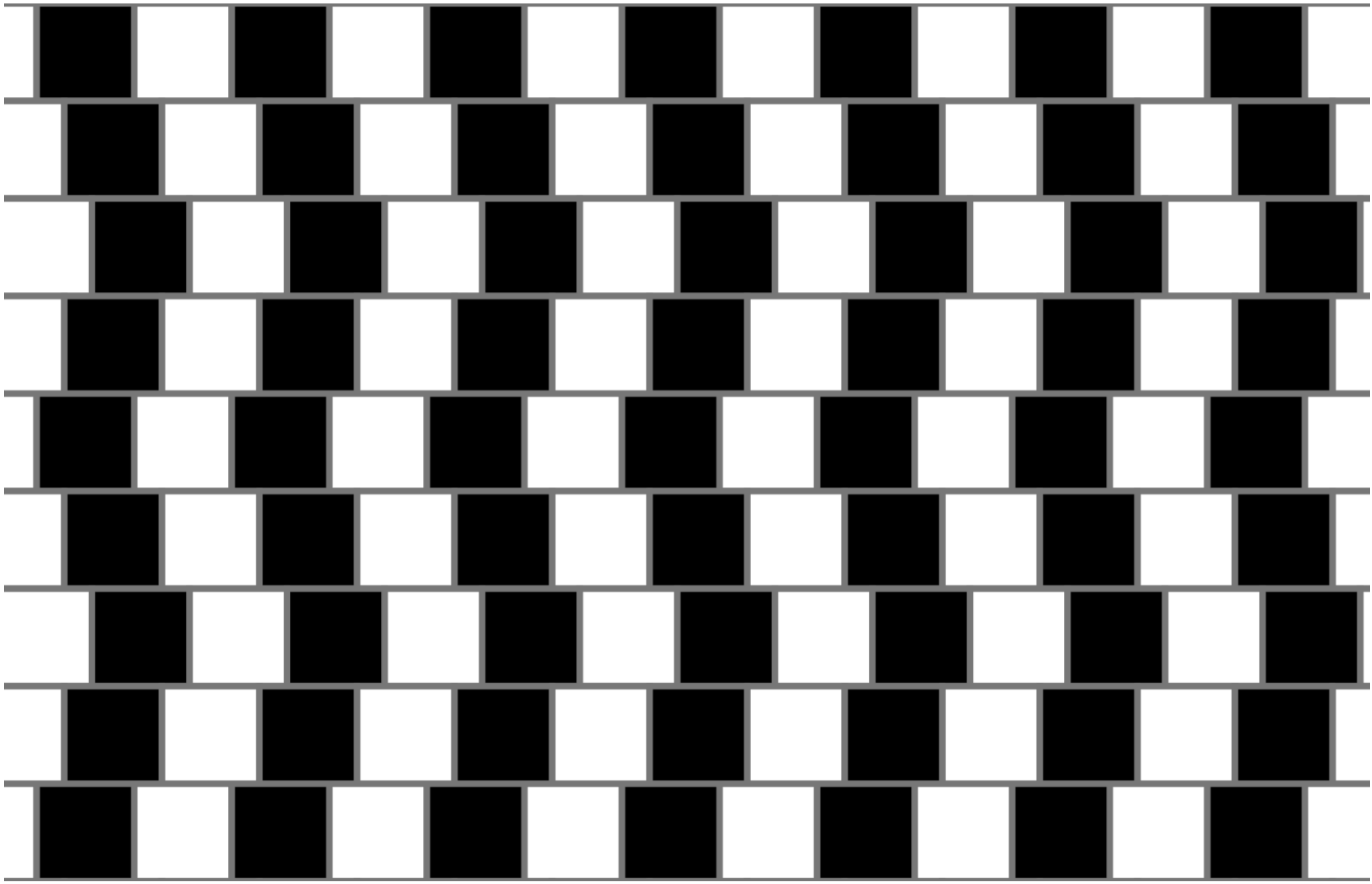
NO PUREES, POWDERS or MILK
JUST FRUIT

Choose from:

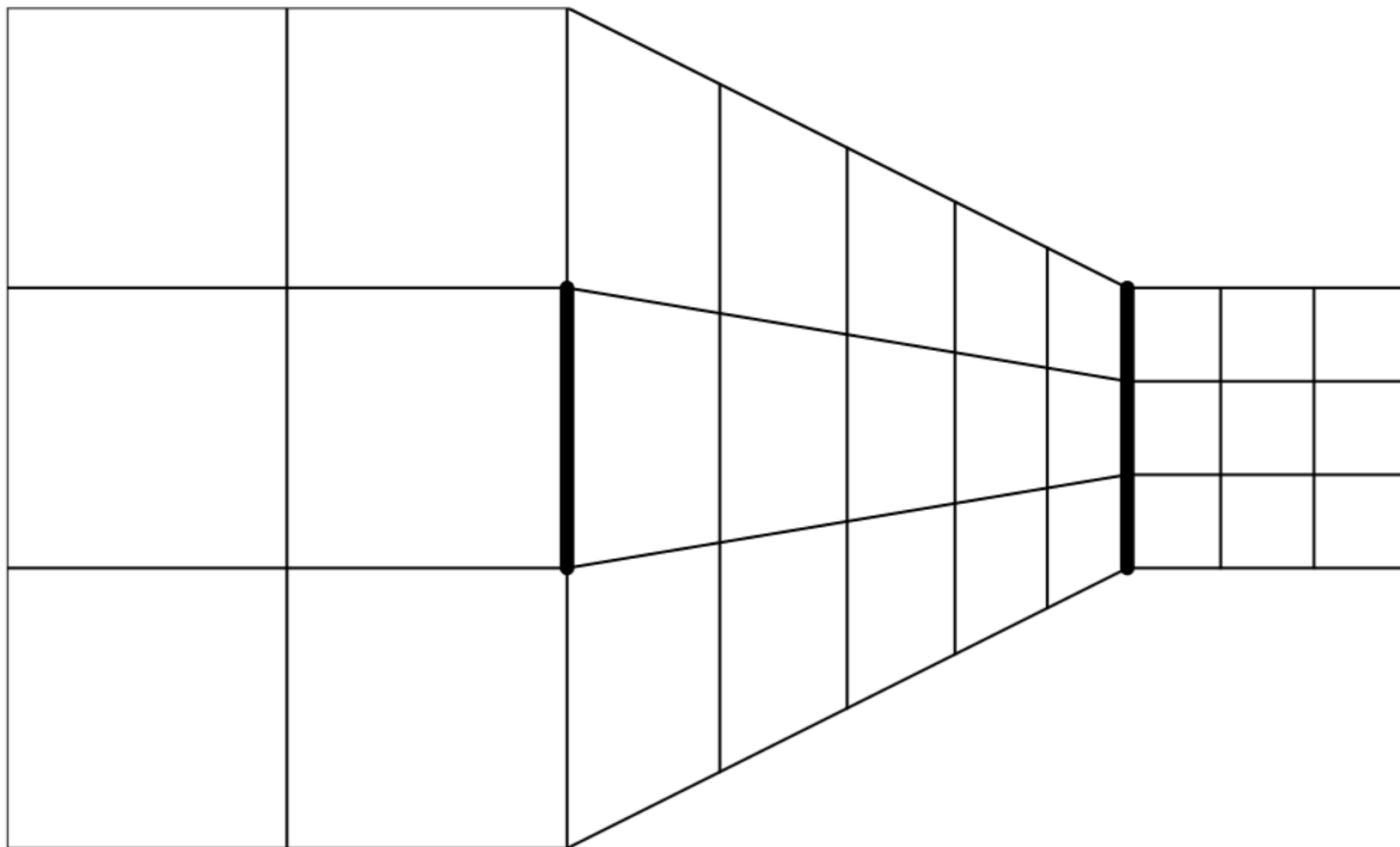
- * ALL FRUIT SMOOTHIES
- * MILK SMOOTHIES (or SOYA MILK)
- * YOGURT SMOOTHIES
- * ICE CREAM SHAKES

Also, large selection of freshly-squeezed juices from £2.10

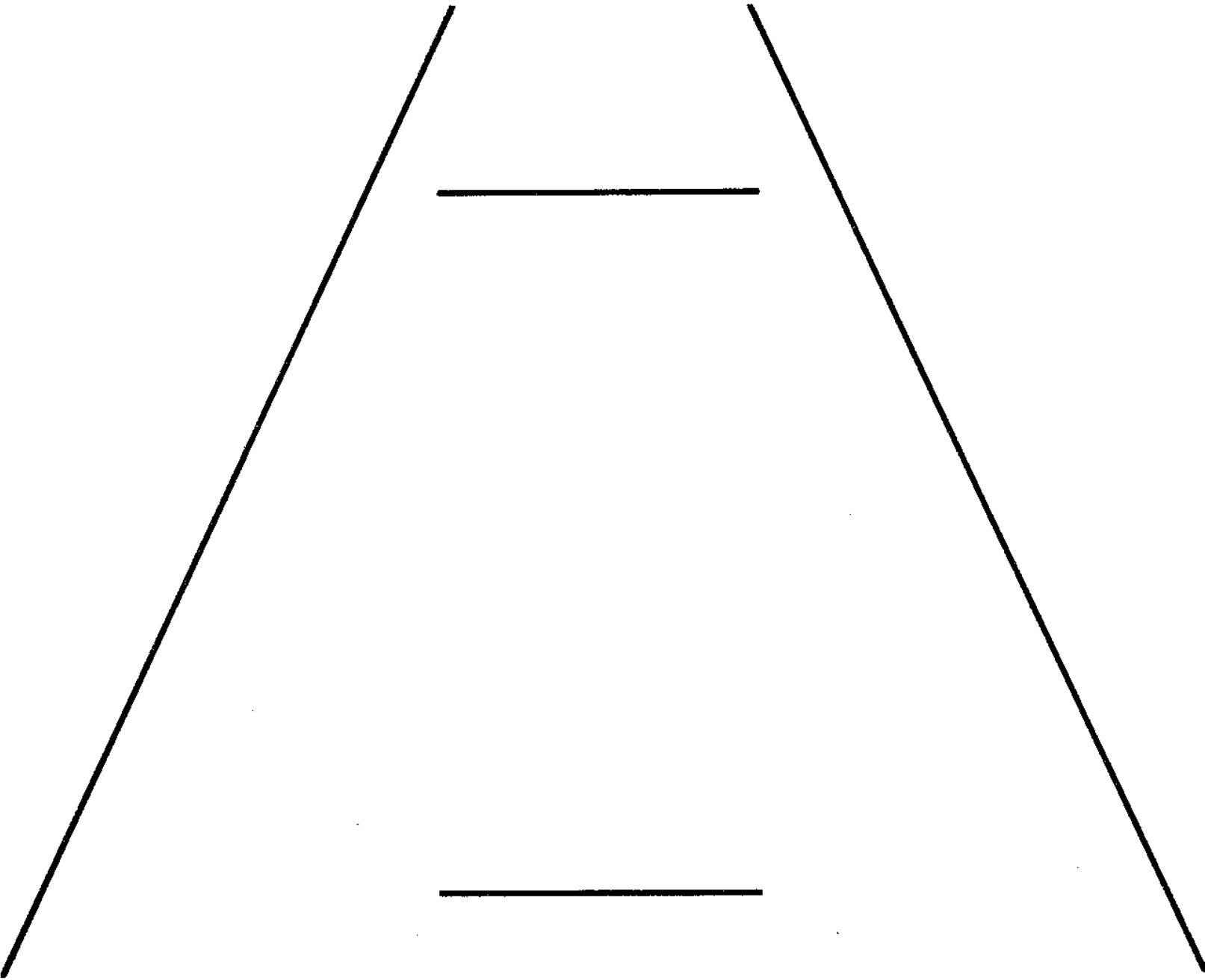
ENGLISH MEAT

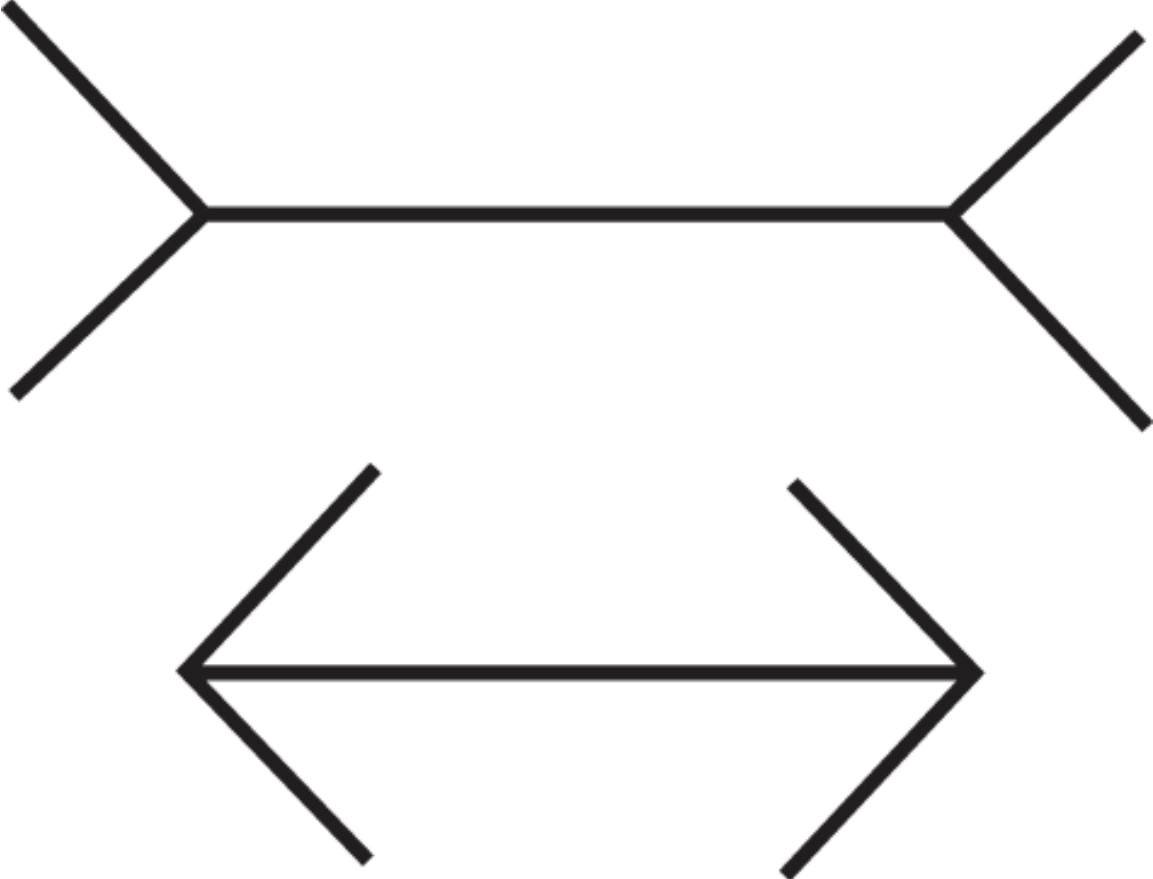
Iluze perspektivy

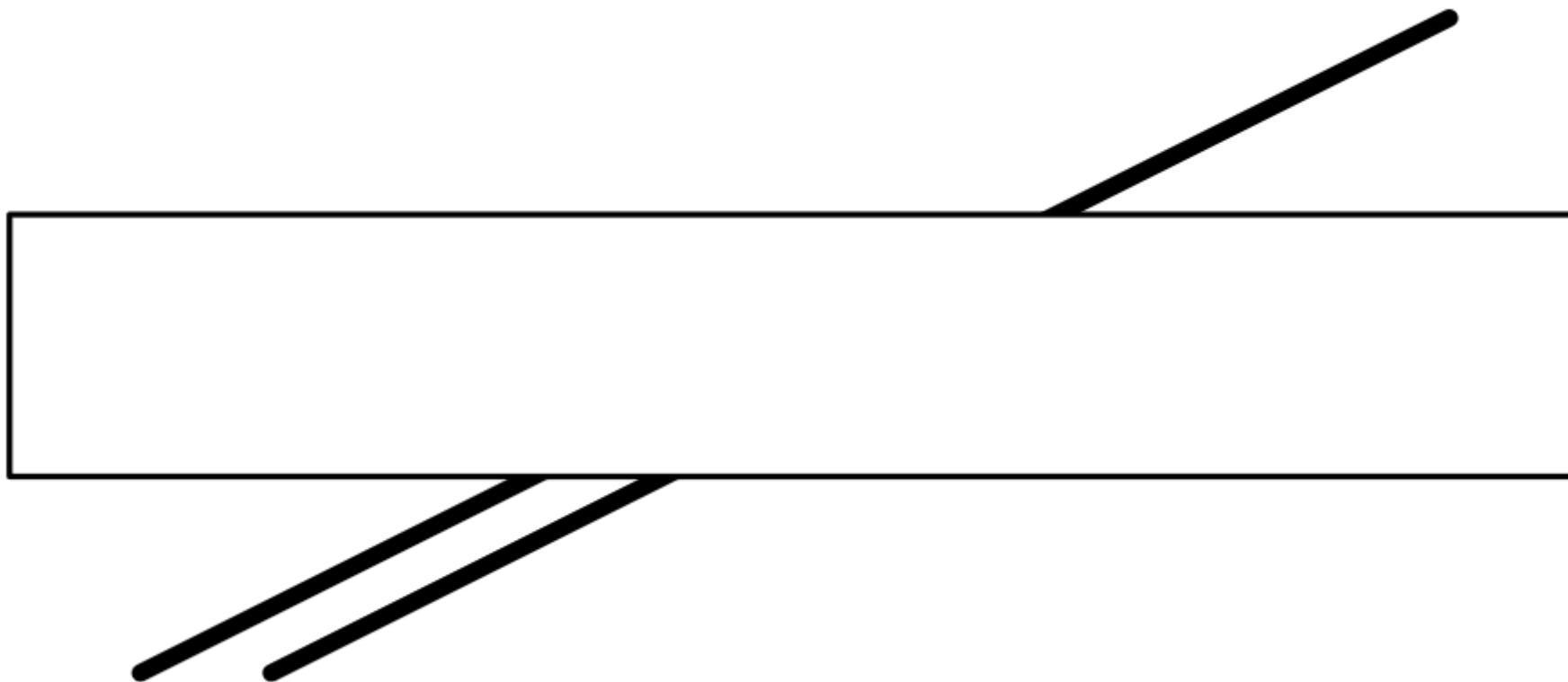
Ponzo

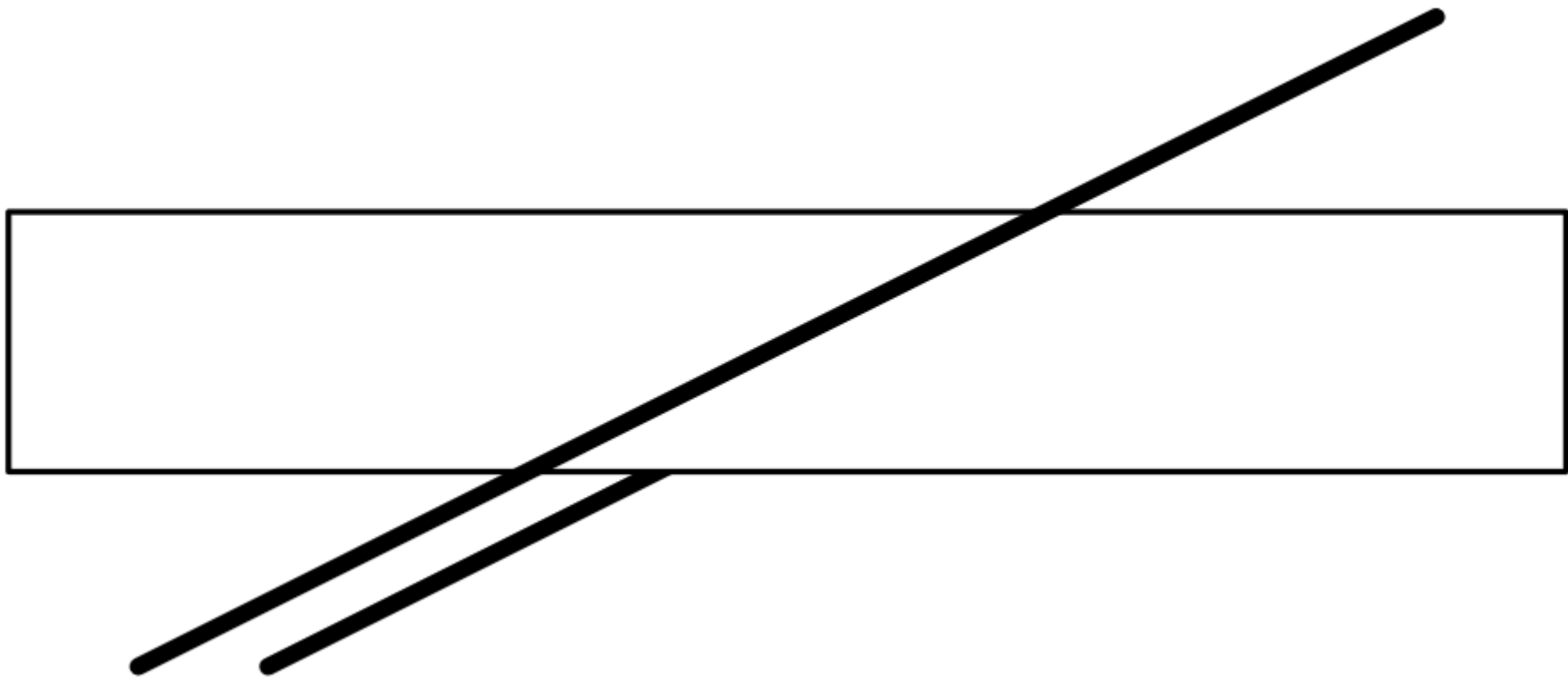

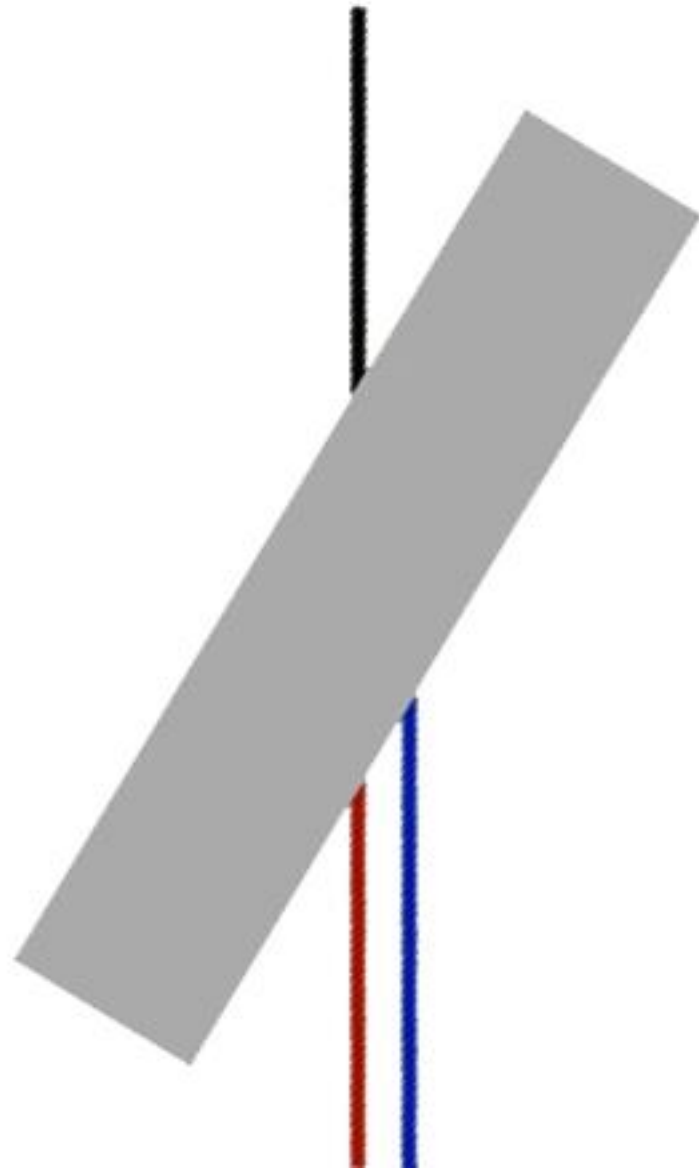
Müller-Lyer

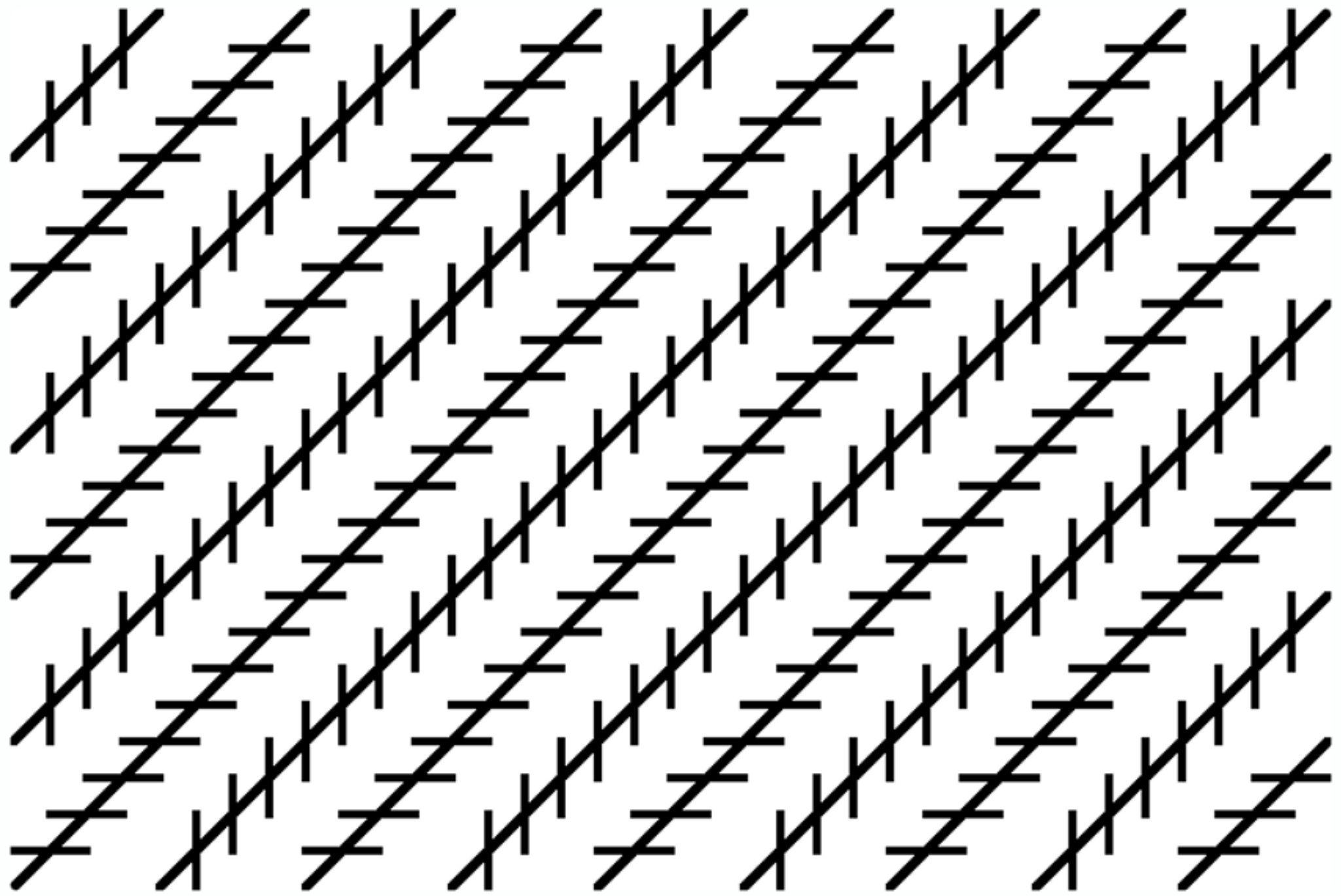

Iluze úhlu
Poggendorf

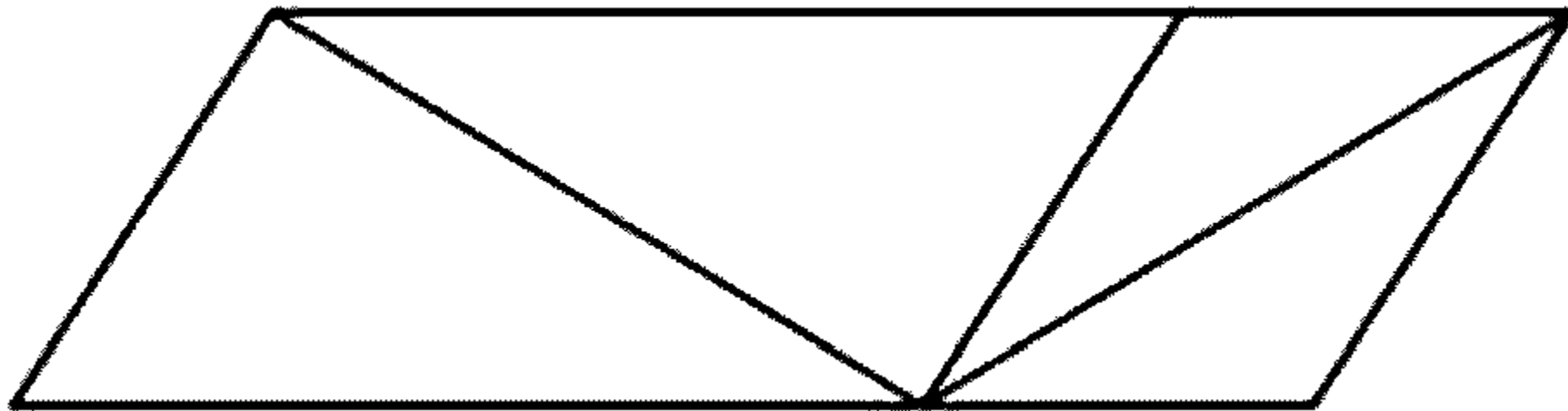

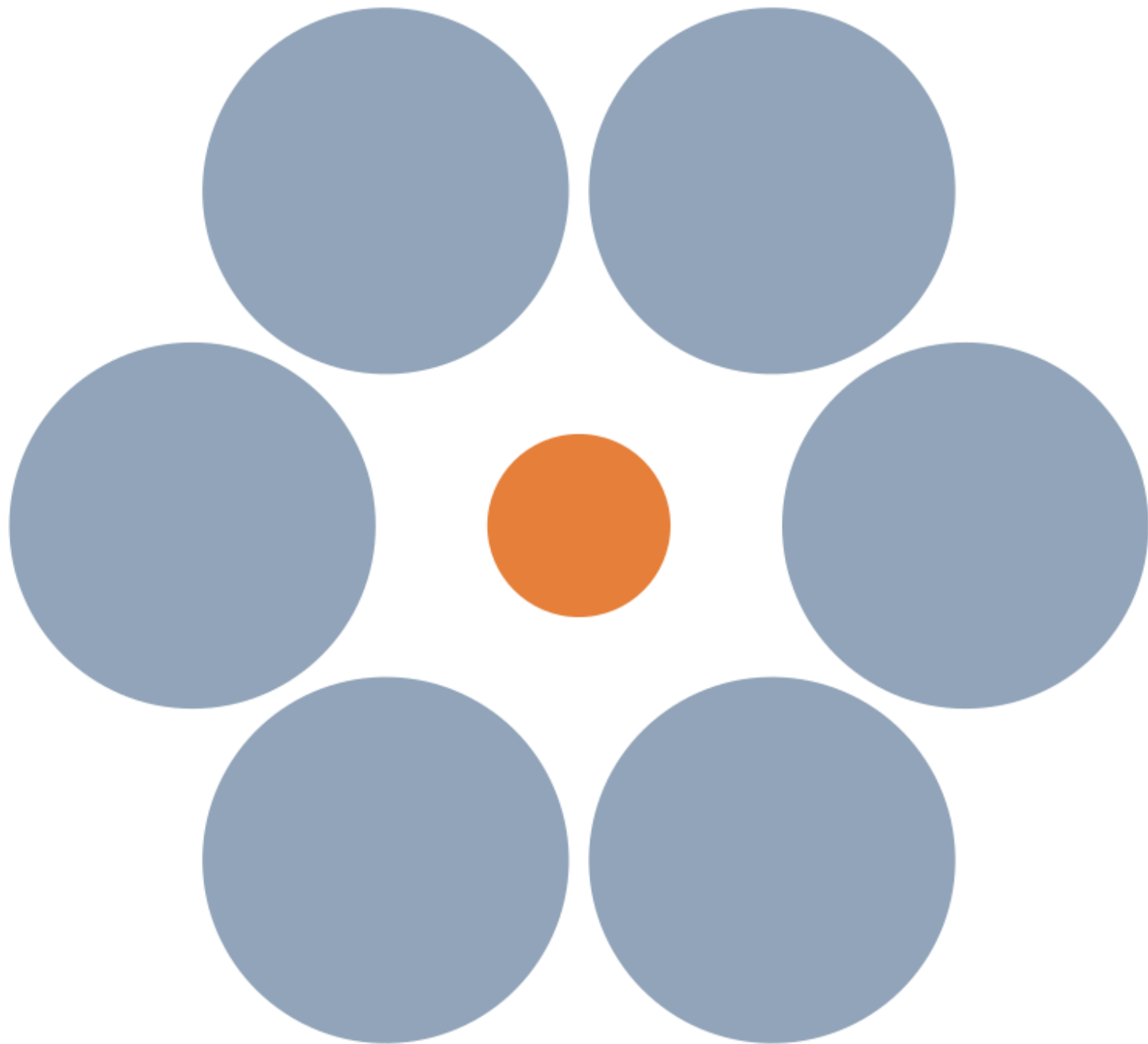

Iluze velikosti

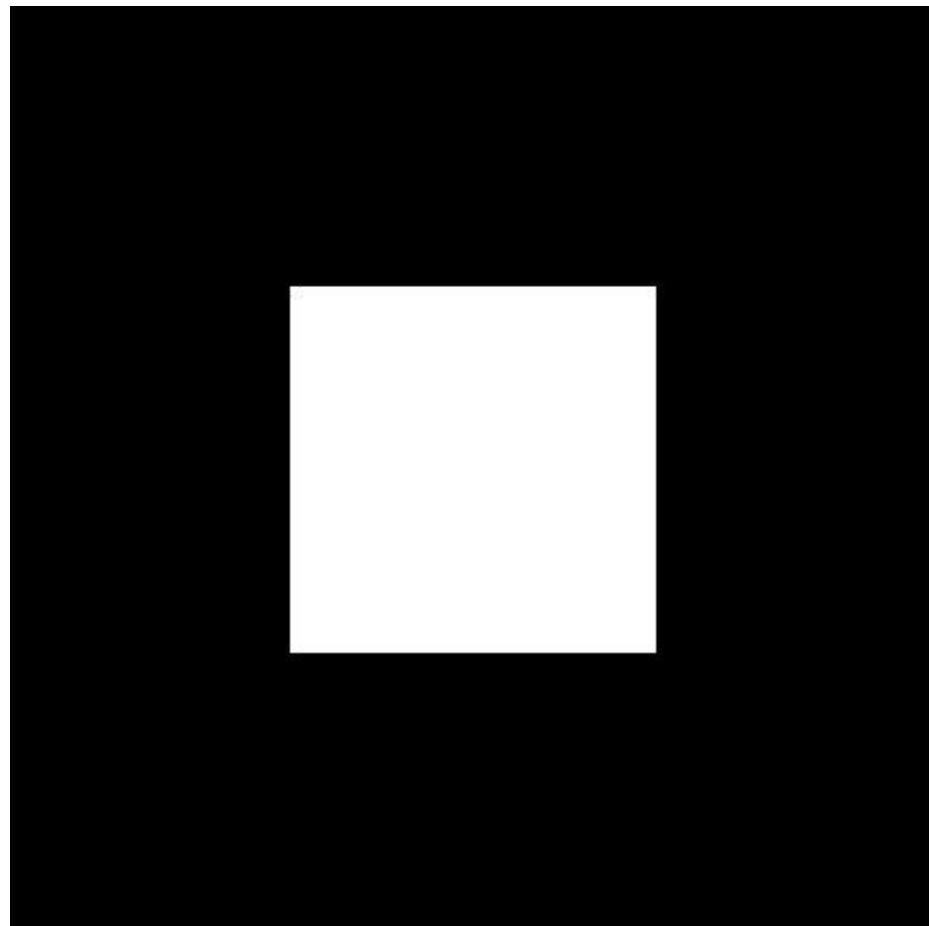
Sander

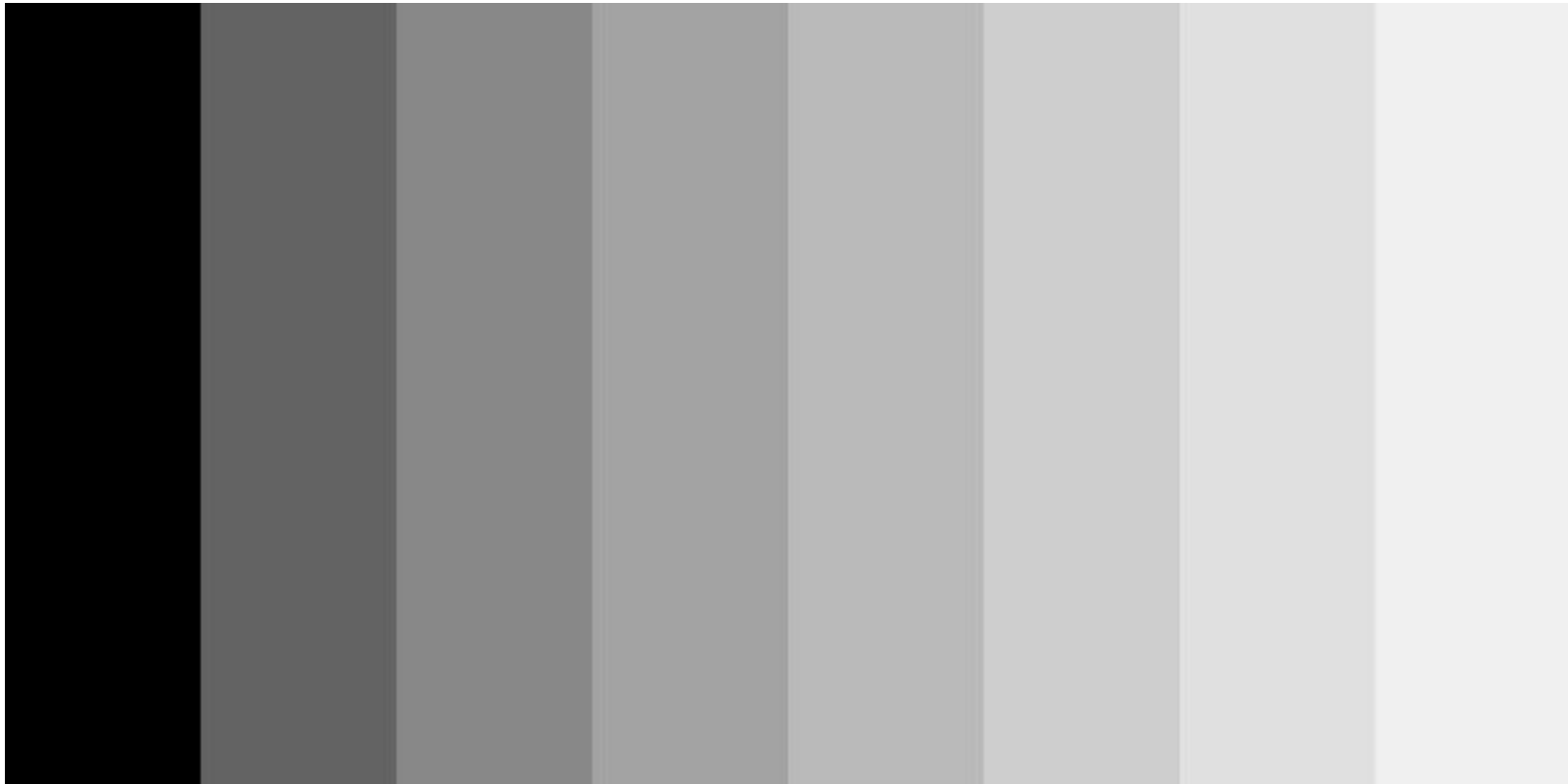

Iluze barvy

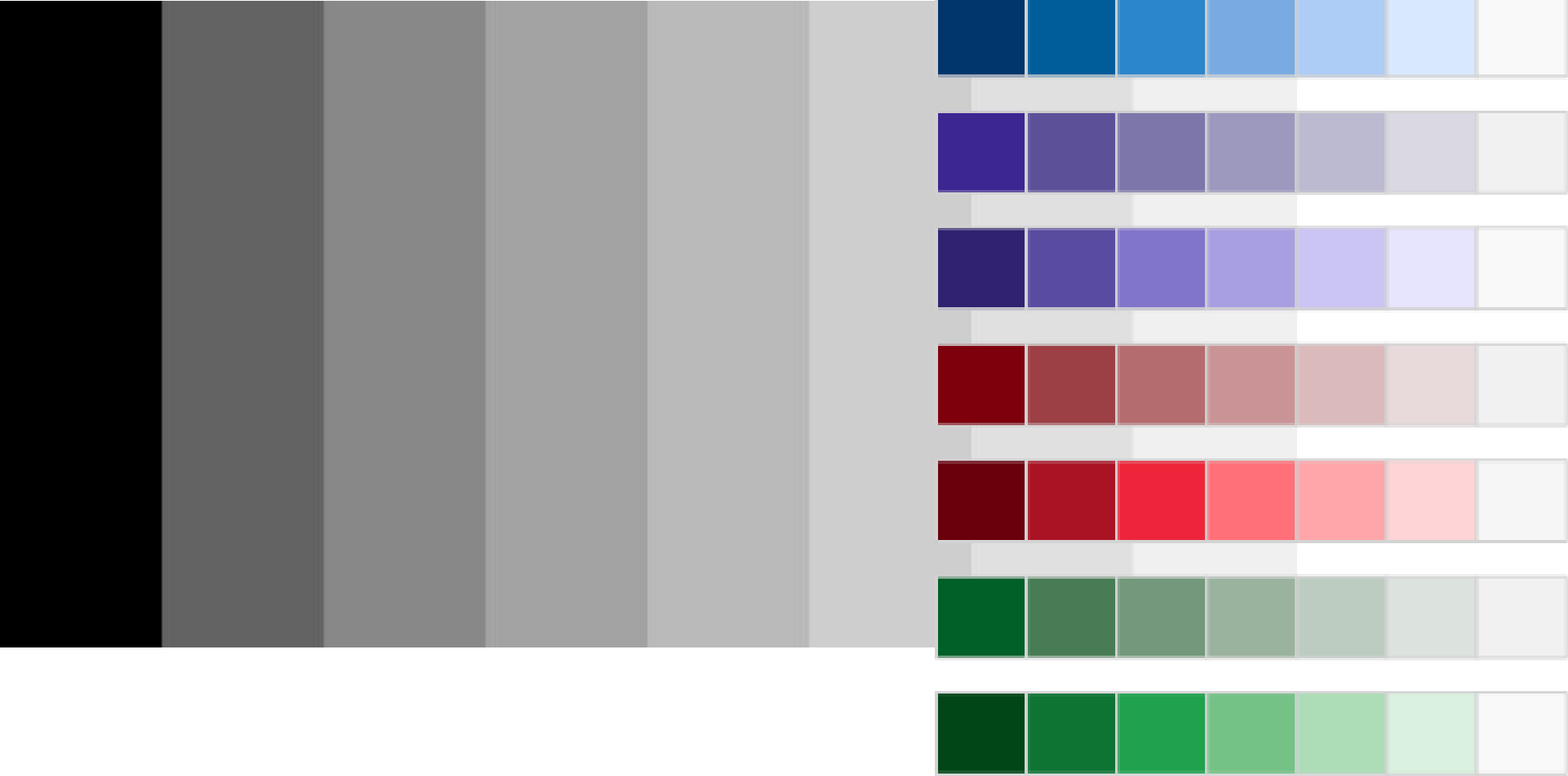
Iradiční

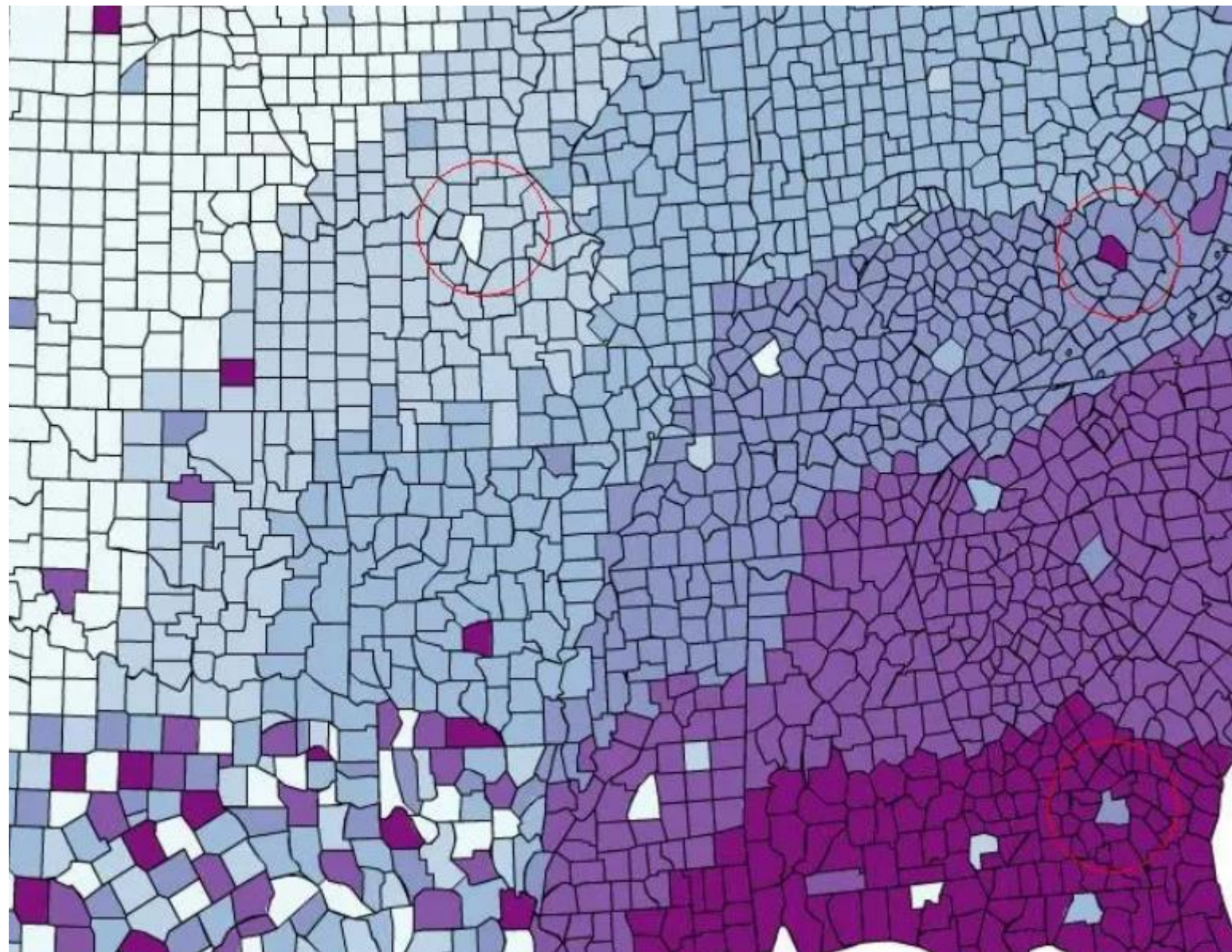
Machovy proužky

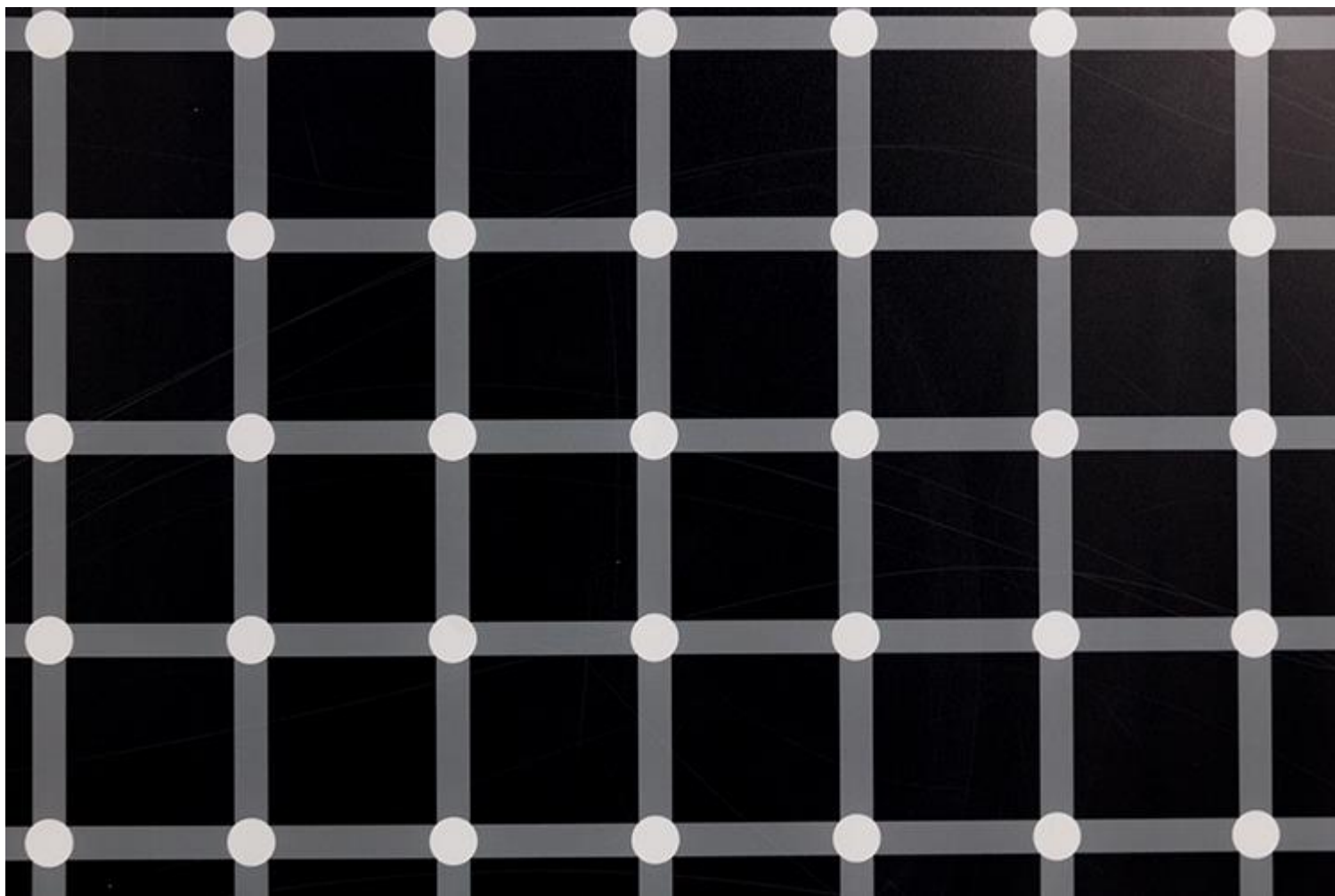
Machovy proužky

Machovy proužky

Hermannova mřížka

<https://www.illusionsindex.org/i/hermann-grid>

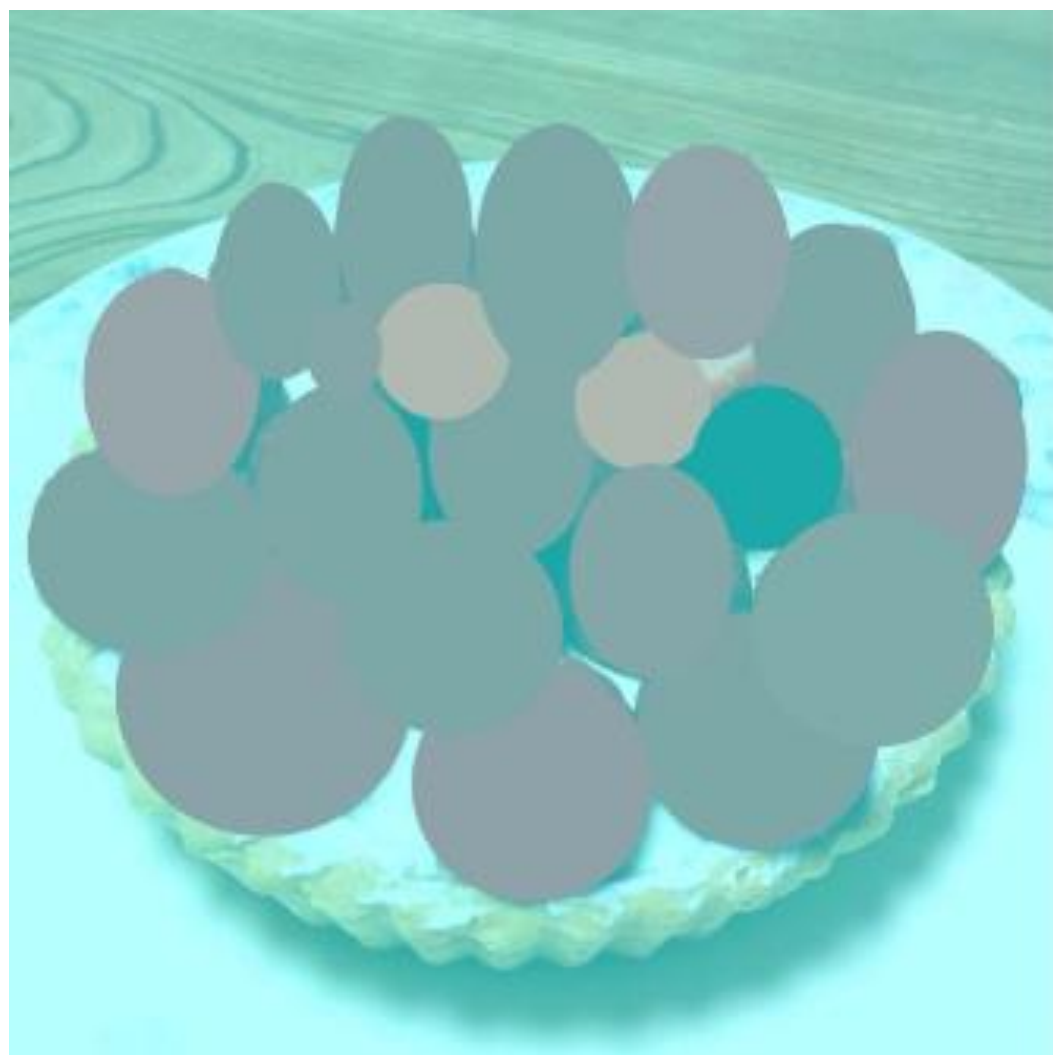
Akiyoshi
Kitaoka

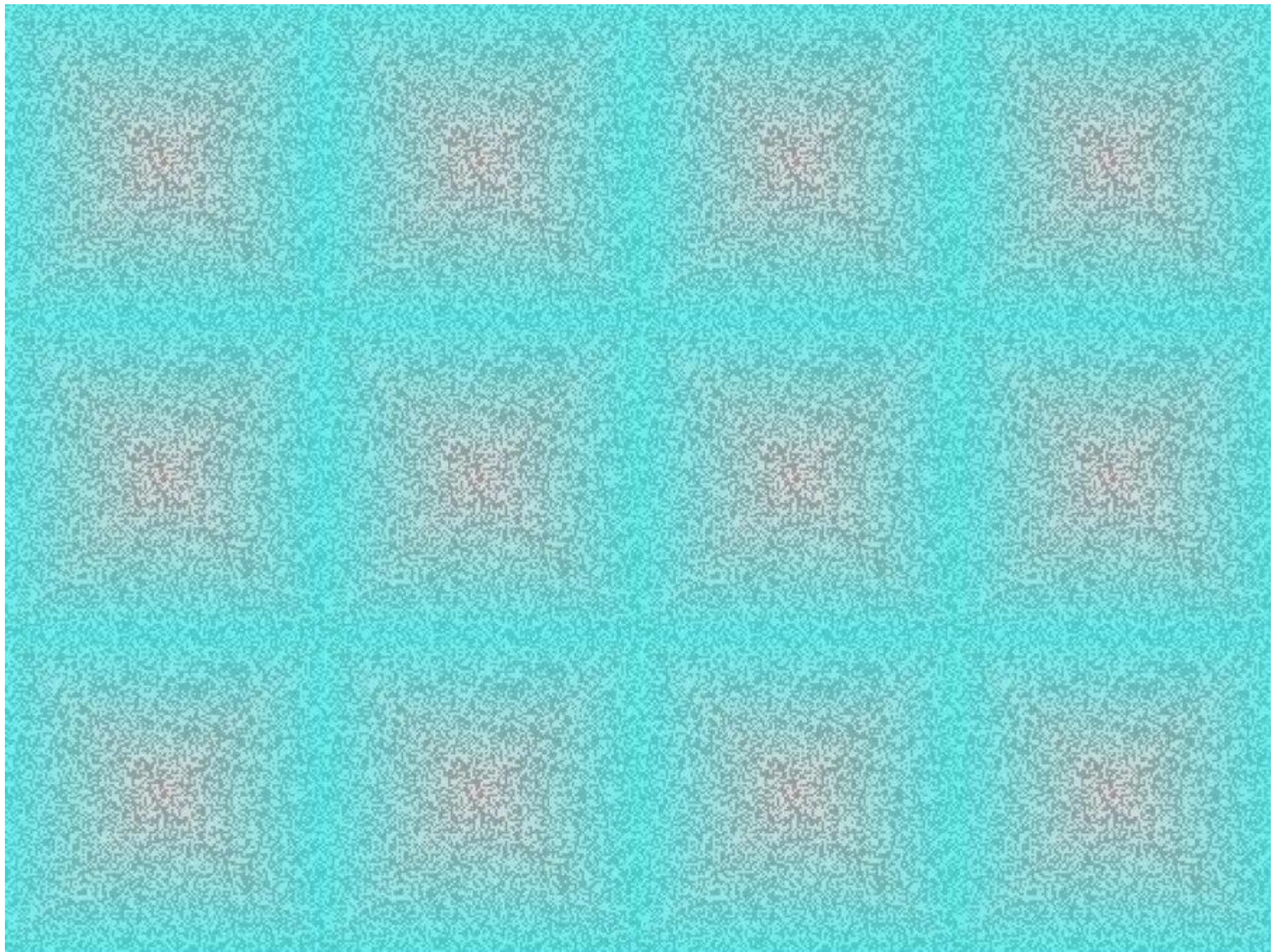

<https://www.illusionsindex.org>

Třístupňový model

Colin Ware

Fáze 1: neurony na sítnici a ve vizuálním kortexu hledají nejzákladnější objekty ve vizuálním poli (tunable/pop-out).

Fáze 2: mozek rozdělí vizuální pole na regiony a snaží se detekovat vzory (gestalt zákony).

Fáze 3: Základní rysy se kombinují do složitějších objektů, které se ukládají do operativní paměti a porovnávají se i s tím, co už známe (vizuální proměnné).

Typy procesů

Vizuální vnímání je ovlivněno dvěma typy procesů

- bottom-up procesy (kontrolka v autě)
- top-down procesy (hledání Walda)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=94&v=IGQmdoK_ZfY

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10694957>

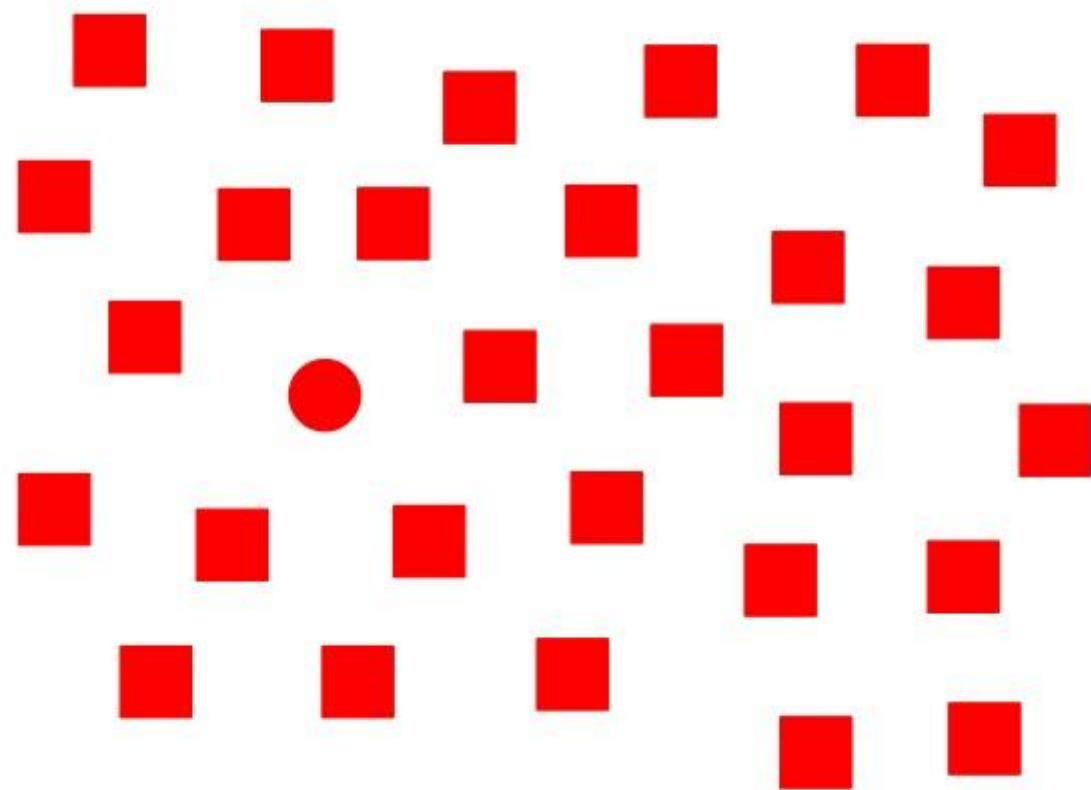
Třístupňový model

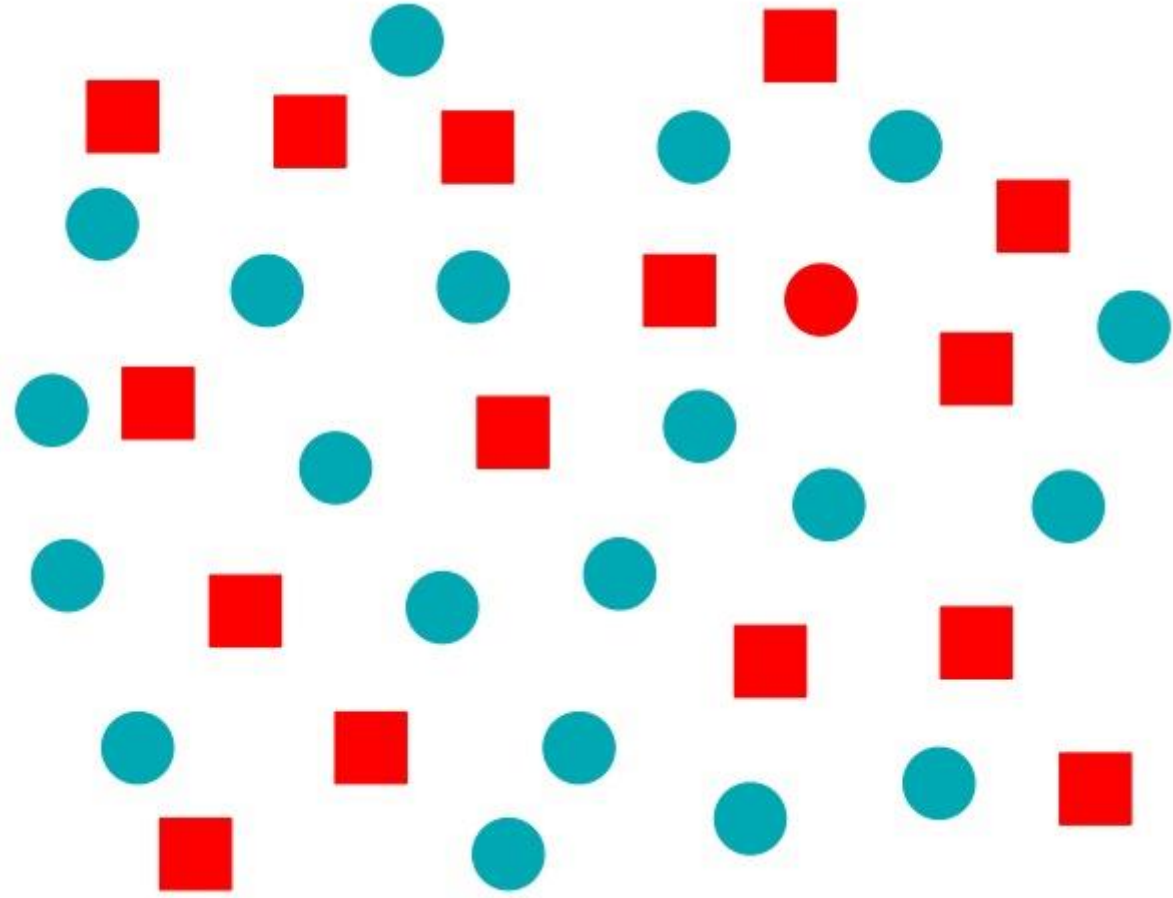
Colin Ware

Fáze 1: neurony na sítnici a ve vizuálním kortexu hledají nejzákladnější objekty ve vizuálním poli (tunable/pop-out).

Fáze 2: mozek rozdělí vizuální pole na regiony a snaží se detekovat vzory (gestalt zákony).

Fáze 3: Základní rysy se kombinují do složitějších objektů, které se ukládají do operativní paměti a porovnávají se i s tím, co už známe (vizuální proměnné).

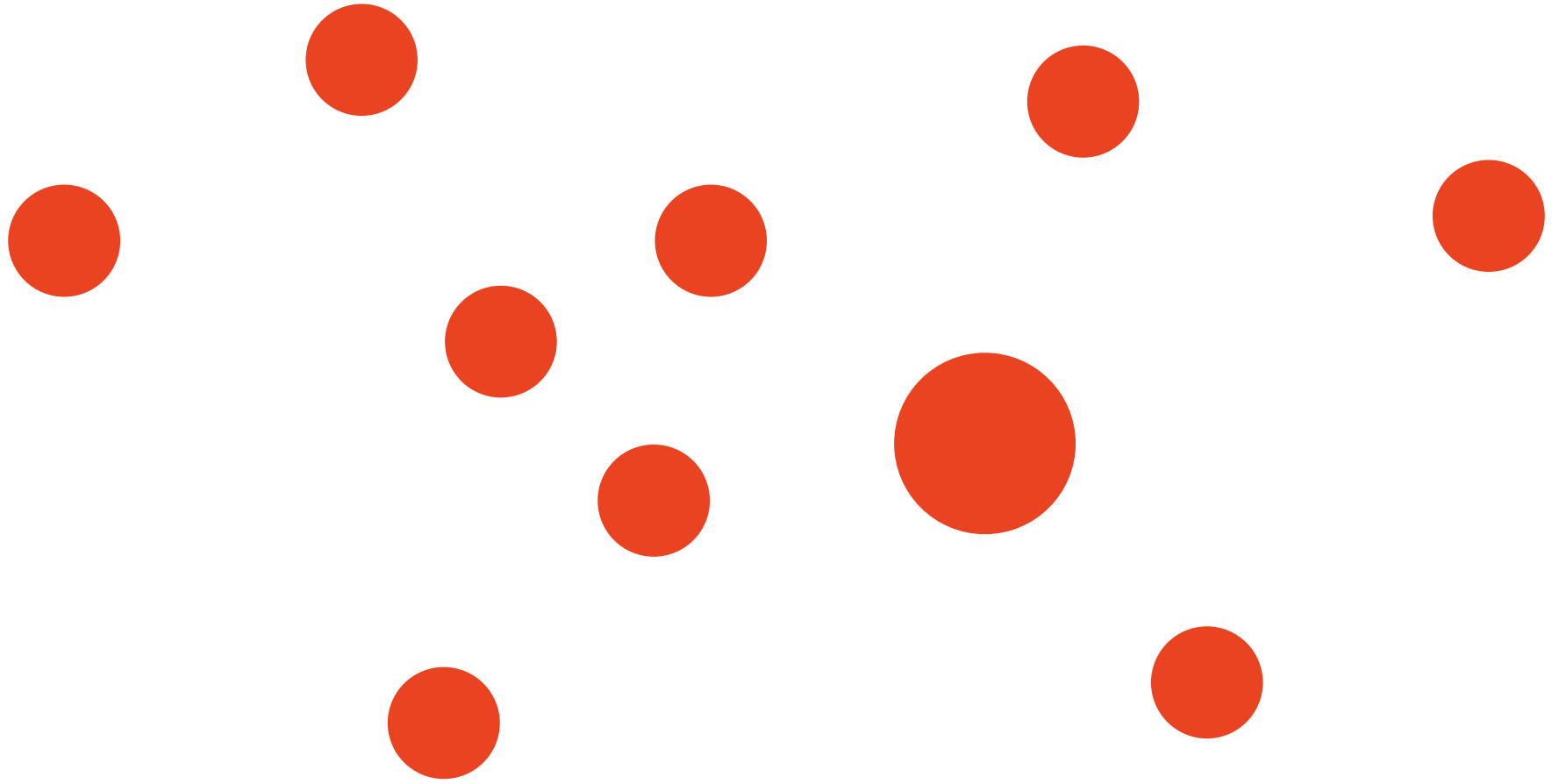
7 2 3 4 8 6 3 5 9 0 6 5 4 3 7 2 9 8 6 3 5 6 3
0 9 8 6 3 7 5 3 7 8 9 2 3 7 6 5 1 0 9 3 8 7 2
3 4 5 6 3 8 9 0 6 5 4 3 3 2 9 8 6 3 5 6 5 2 0
9 8 6 3 5 5 3 4 8 9 2 2 7 6 5 1 0 9 3 8 6 2 3
4 5 6 3 5 9 0 6 5 4 3 7 2 9 8 6 3 4 6 4 5 0 9
8 6 2 2 5 3 7 8 9 2 3 7 6 5 1 0 9 3 8 1 2 3 4
5 6 3 5 9 6 6 5 4 3 7 2 9 8 6 3 5 6 5 2 0 9 8
6 3 5 5 3 7 8 9 2 3 6 6 7 1 0 9 3 8 7 2 3 4 5
6 3 1 9 0 6 5 4 3 3 2 9 8 6 2 5 6 5 2 0 9 8 6

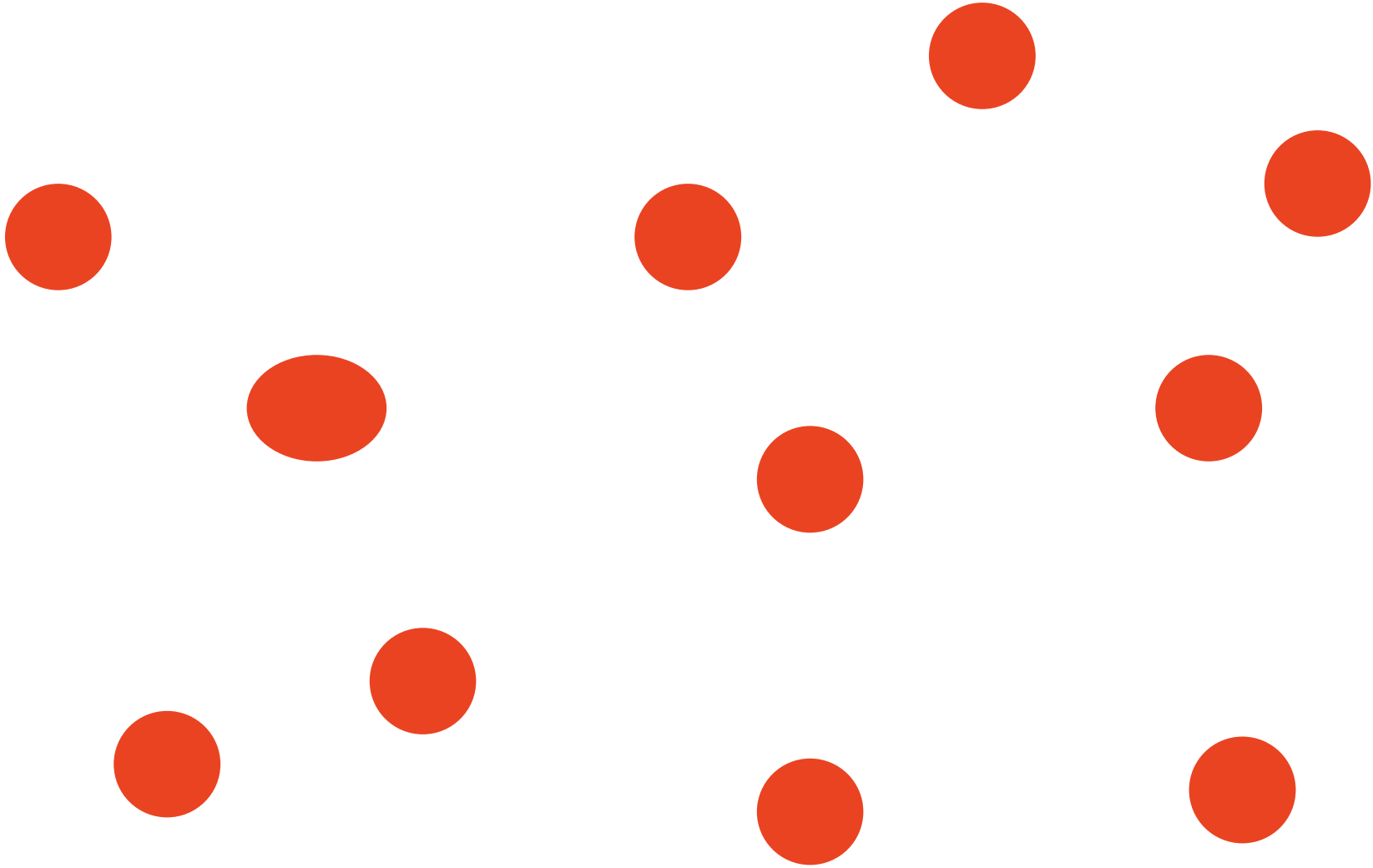
7 2 3 4 8 6 3 **5** 9 0 6 **5** 4 3 7 2 9 8 6 3 **5** 6 3
0 9 8 6 3 7 **5** 3 7 8 9 2 3 7 6 **5** 1 0 9 3 8 7 2
3 4 **5** 6 3 8 9 0 6 **5** 4 3 3 2 9 8 6 3 **5** 6 **5** 2 0
9 8 6 3 **5 5** 3 4 8 9 2 2 7 6 **5** 1 0 9 3 8 6 2 3
4 **5** 6 3 **5** 9 0 6 **5** 4 3 7 2 9 8 6 3 4 6 4 **5** 0 9
8 6 2 2 **5** 3 7 8 9 2 3 7 6 **5** 1 0 9 3 8 1 2 3 4
5 6 3 **5** 9 6 6 **5** 4 3 7 2 9 8 6 3 **5** 6 **5** 2 0 9 8
6 3 **5 5** 3 7 8 9 2 3 6 6 7 1 0 9 3 8 7 2 3 4 **5**
6 3 1 9 0 6 **5** 4 3 3 2 9 8 6 2 **5** 6 **5** 2 0 9 8 6

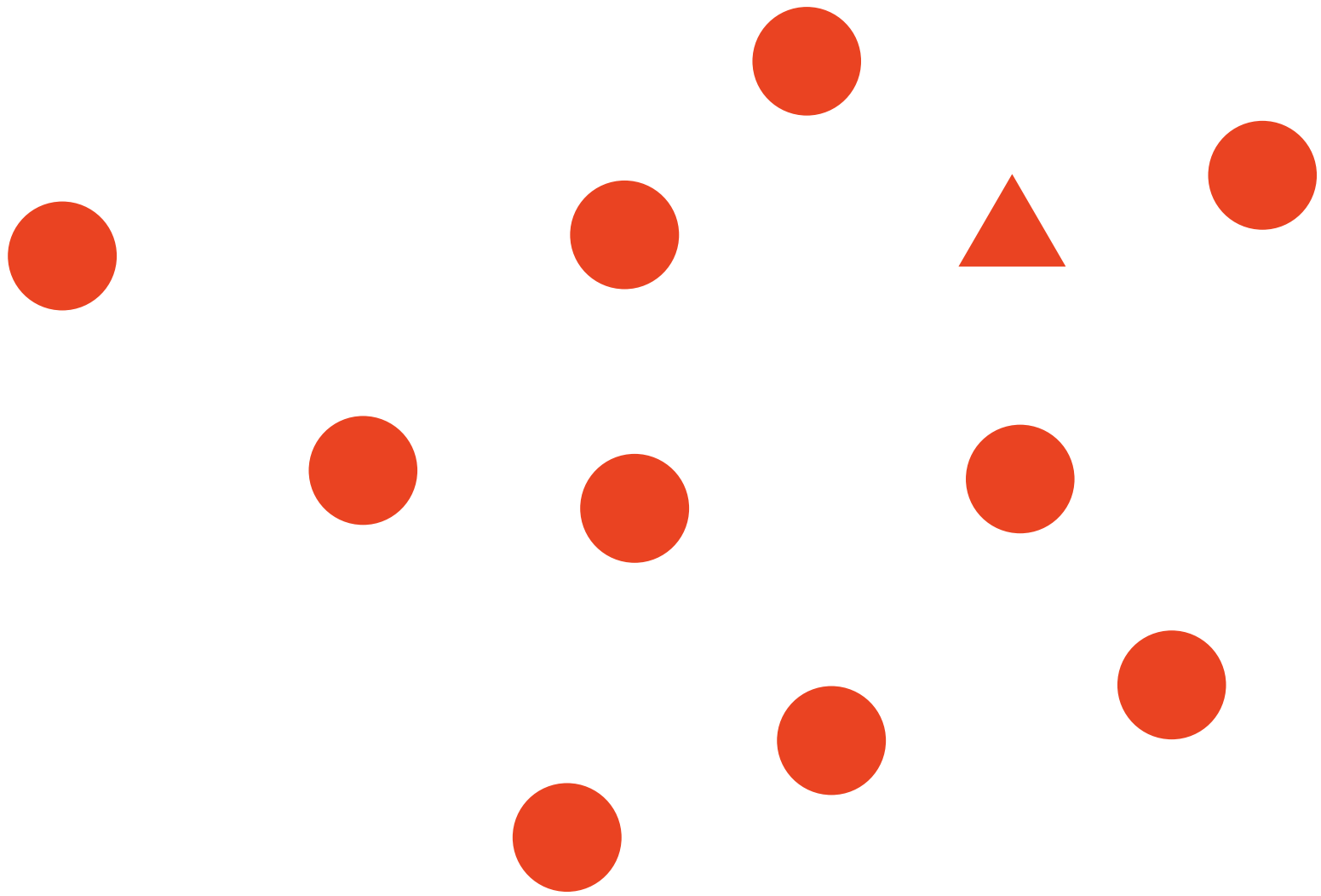
Předpozornostní procesy

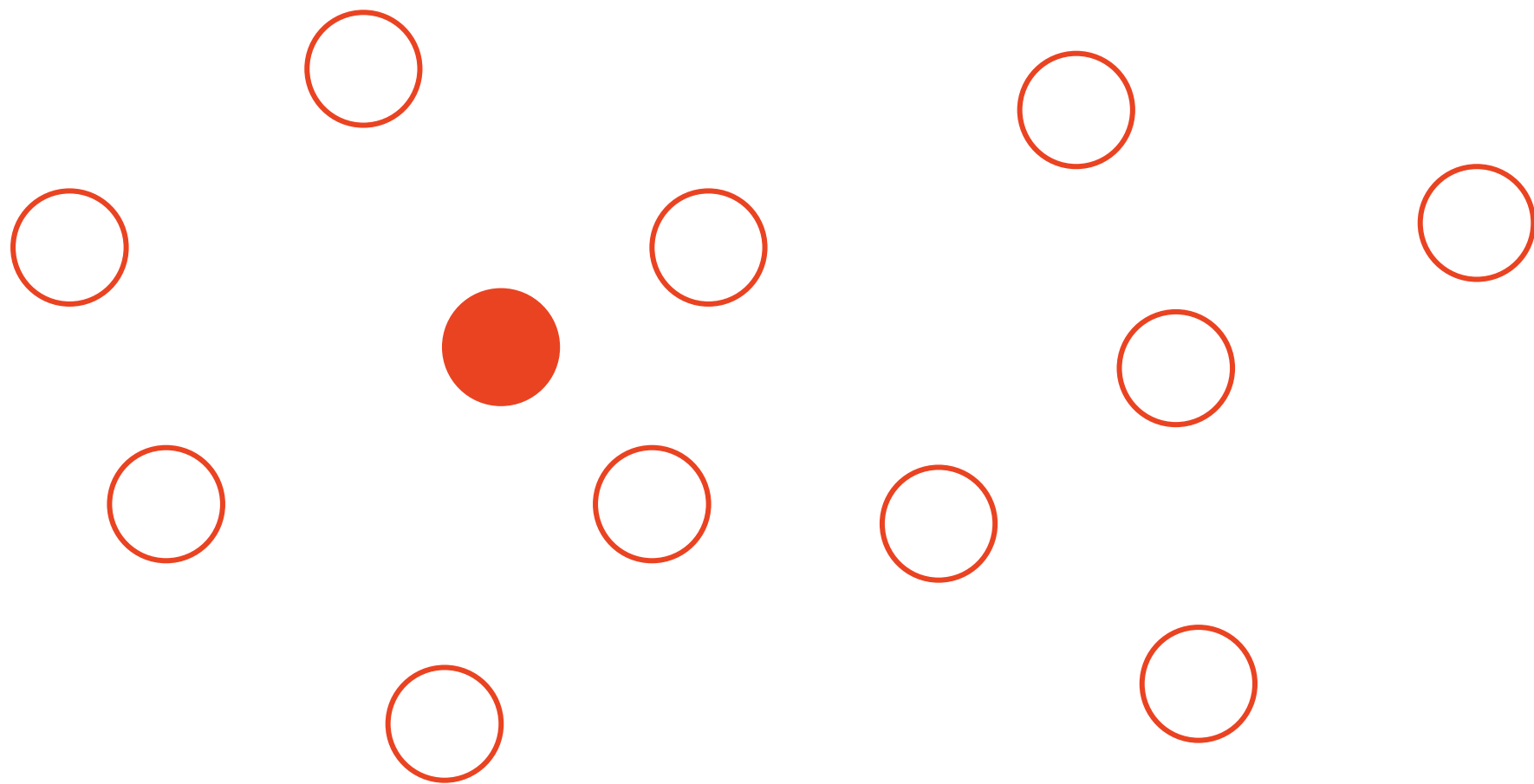
- *tunable* features | předpozornostní atributy
- míříme na vizuální zpracování na nejnižší úrovni
- tj. fáze 1 třístupňového modelu

- tvar – pozice, velikost atp.
- barva
- pohyb

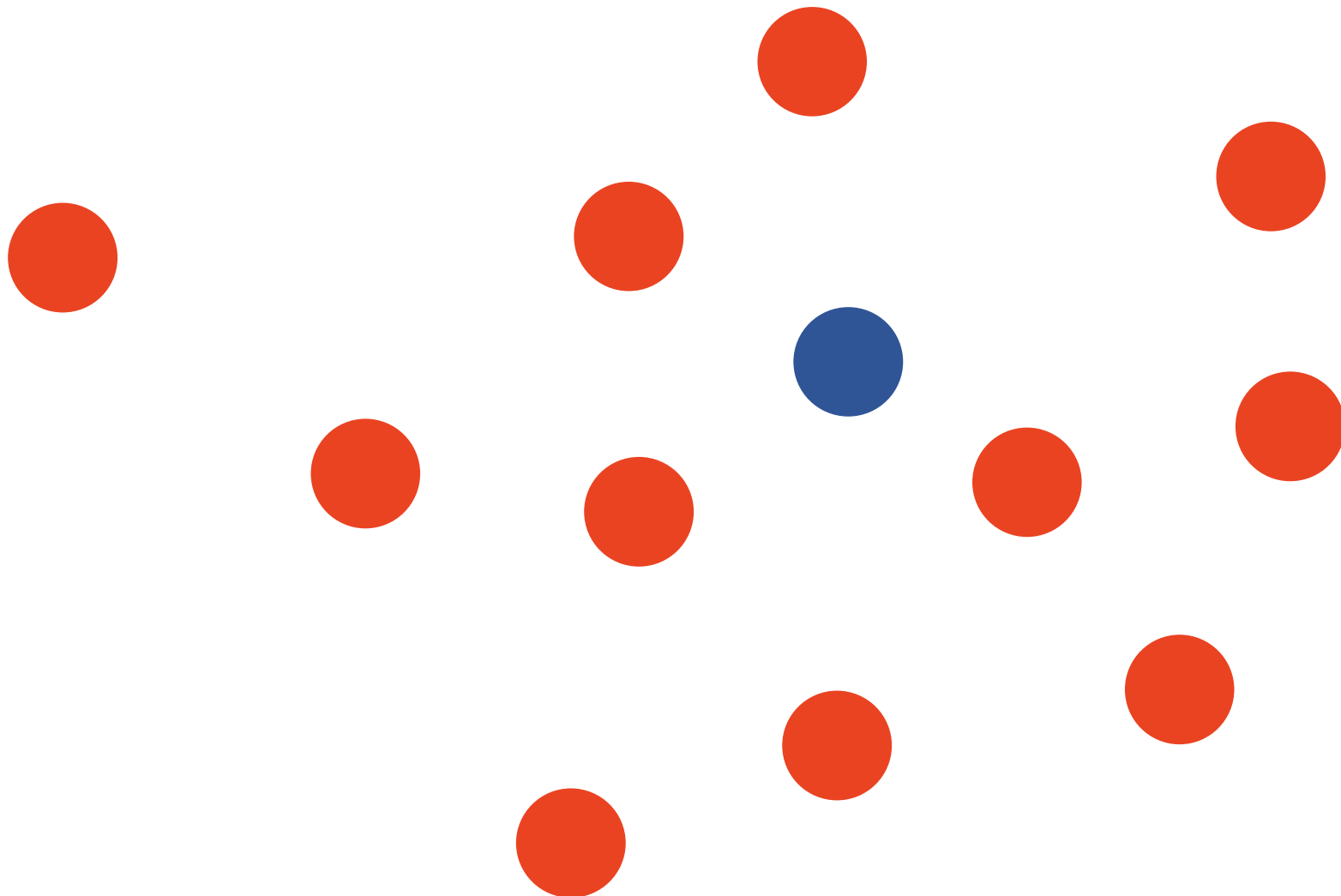

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

Diagonal blue bar

Horizontal blue bar

Horizontal blue bar

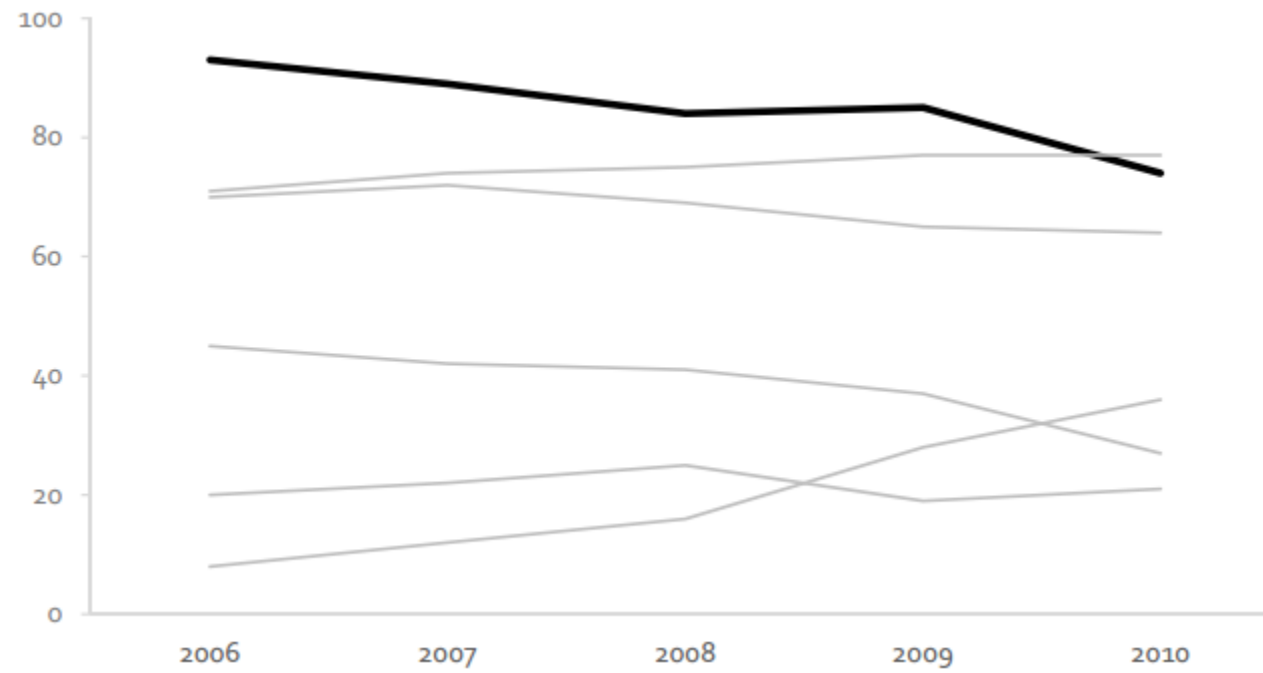
Horizontal blue bar

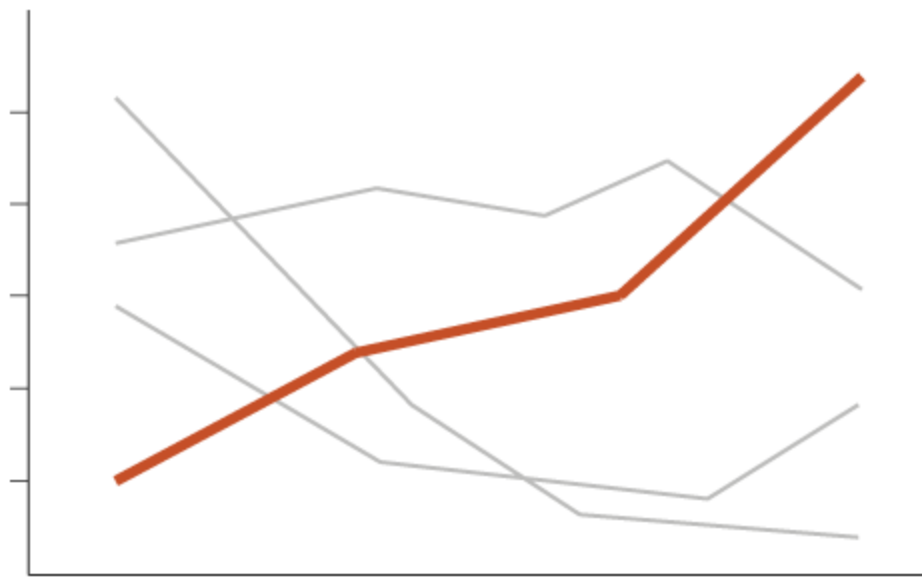
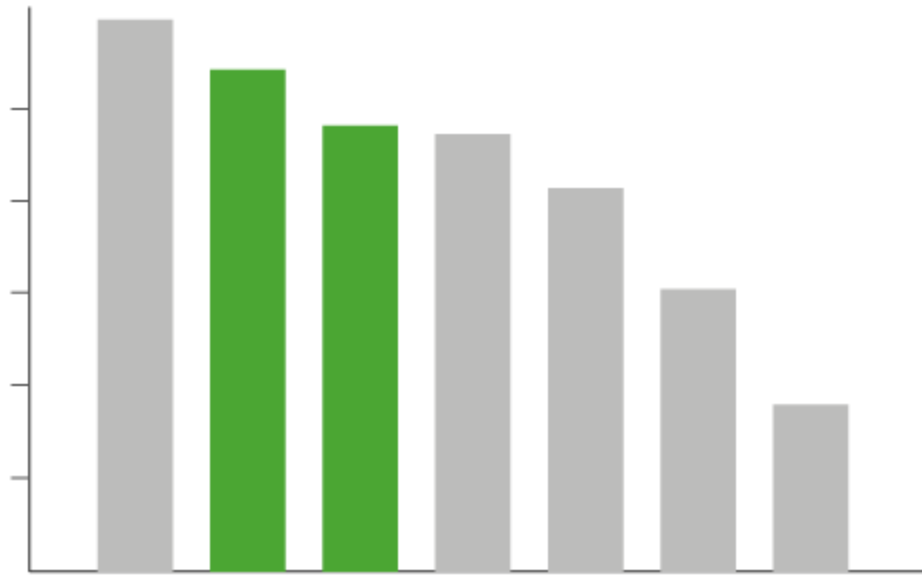
Předpozornostní atributy

Orientace, tvar, délka čáry, šířka čáry,
velikost, pozice, odstín a sytost,
pohyb,...

Zjednodušeně všechno, co *narušuje vzory*,
co se vymyká okolí.

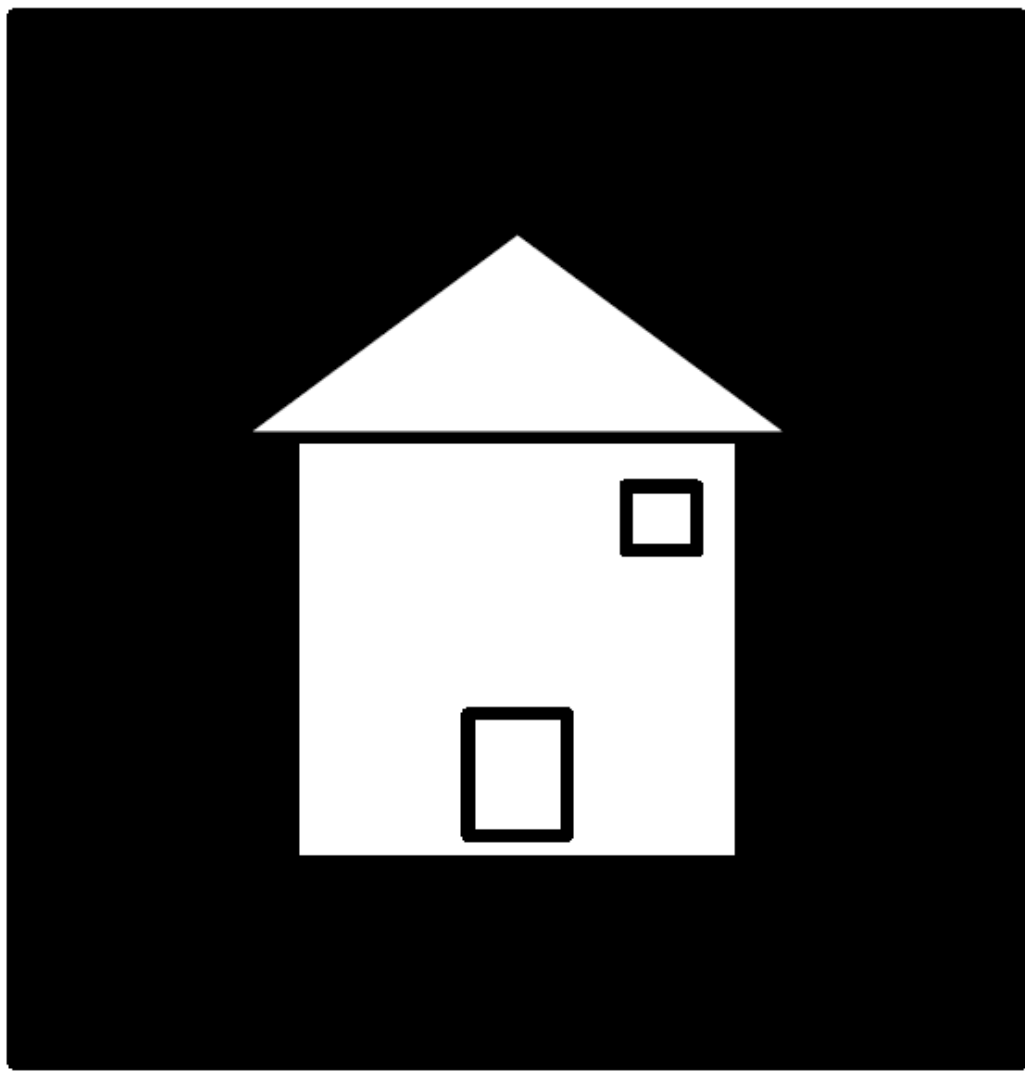
Třístupňový model

Colin Ware

Fáze 1: neurony na sítnici a ve vizuálním kortexu hledají nejzákladnější objekty ve vizuálním poli (tunable/pop-out).

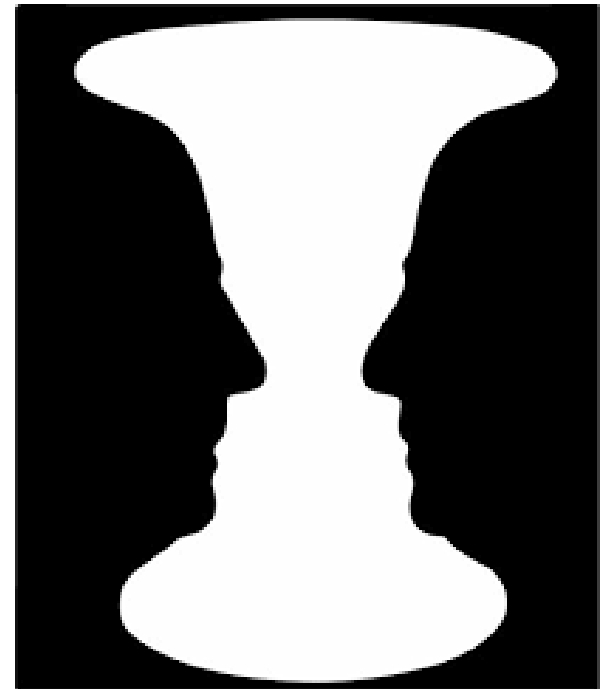
Fáze 2: mozek rozdělí vizuální pole na regiony a snaží se detekovat vzory (gestalt zákony).

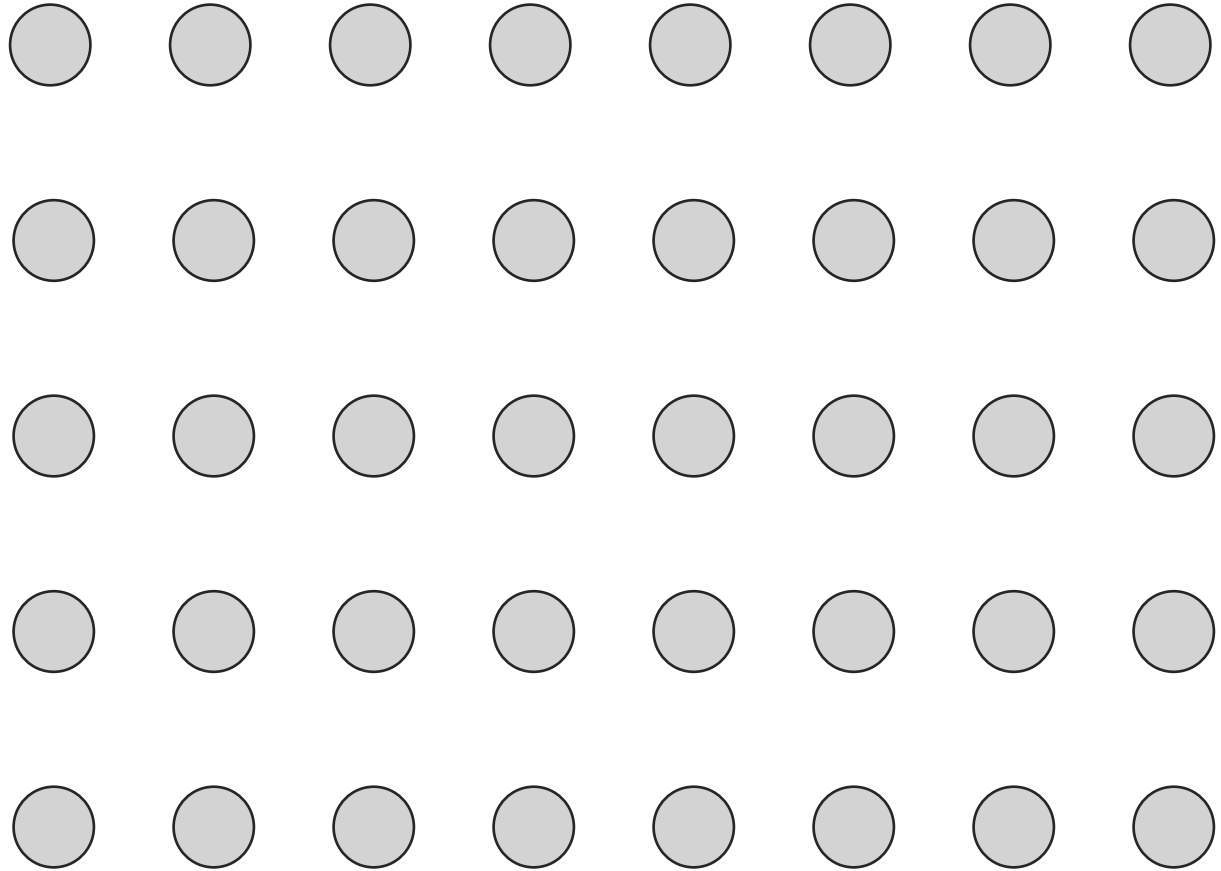
Fáze 3: Základní rysy se kombinují do složitějších objektů, které se ukládají do operativní paměti a porovnávají se i s tím, co už známe (vizuální proměnné).

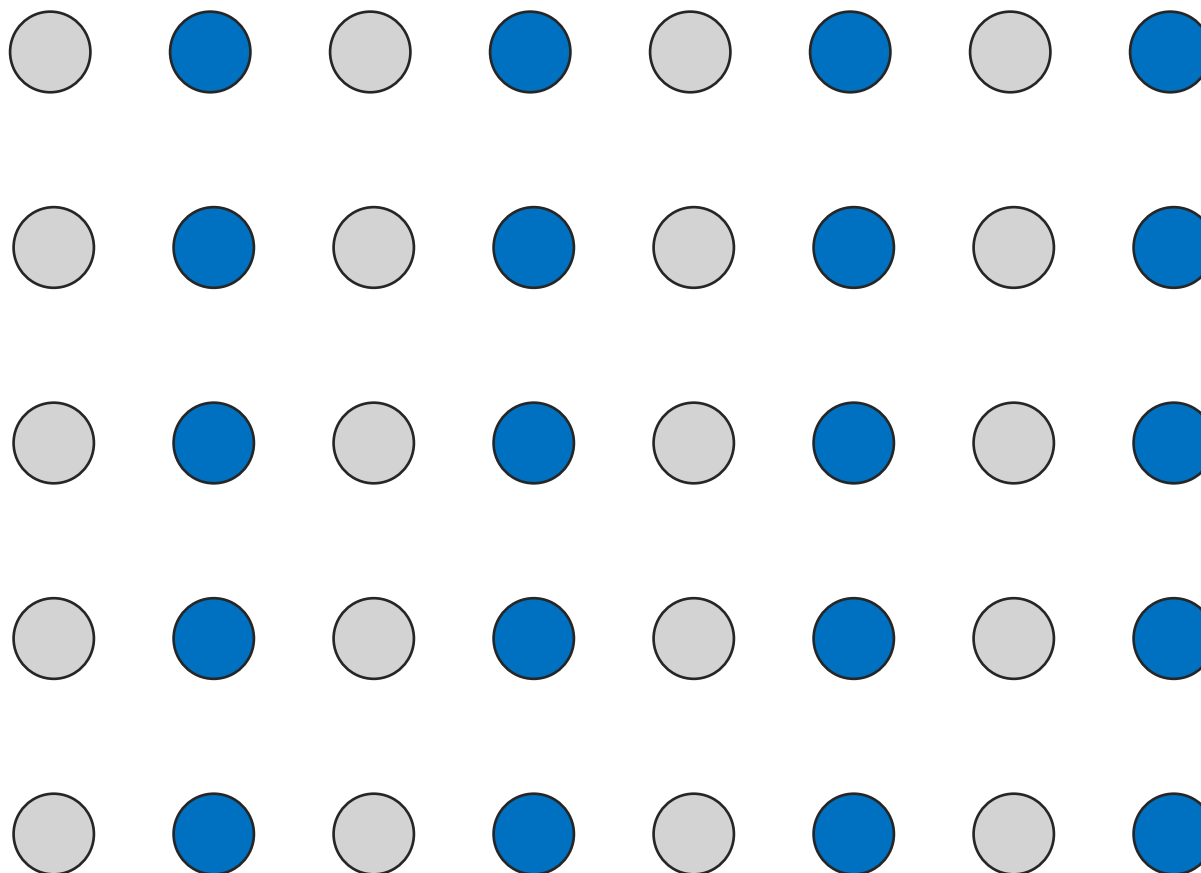

Zákony gestaltu figura a pozadí

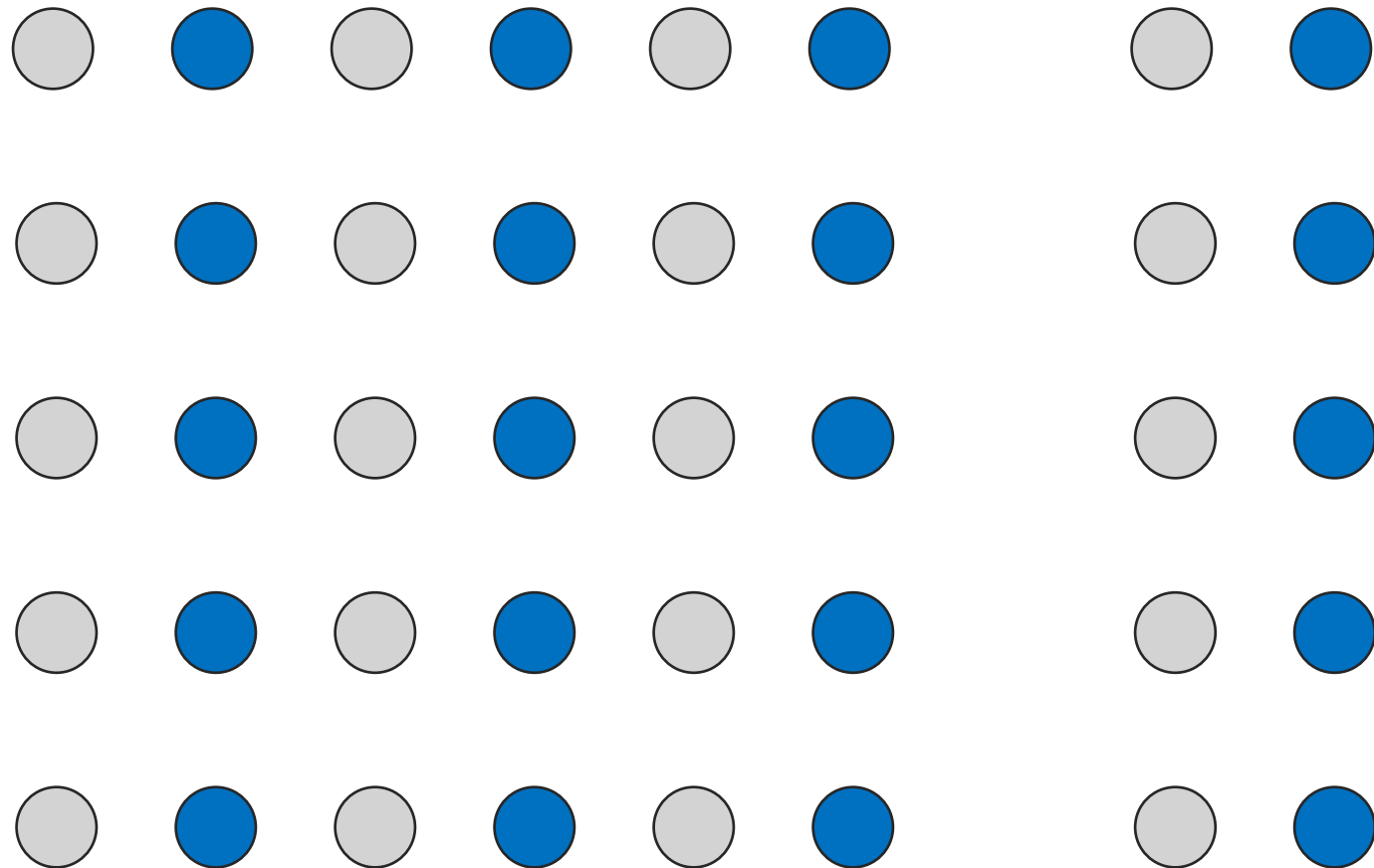

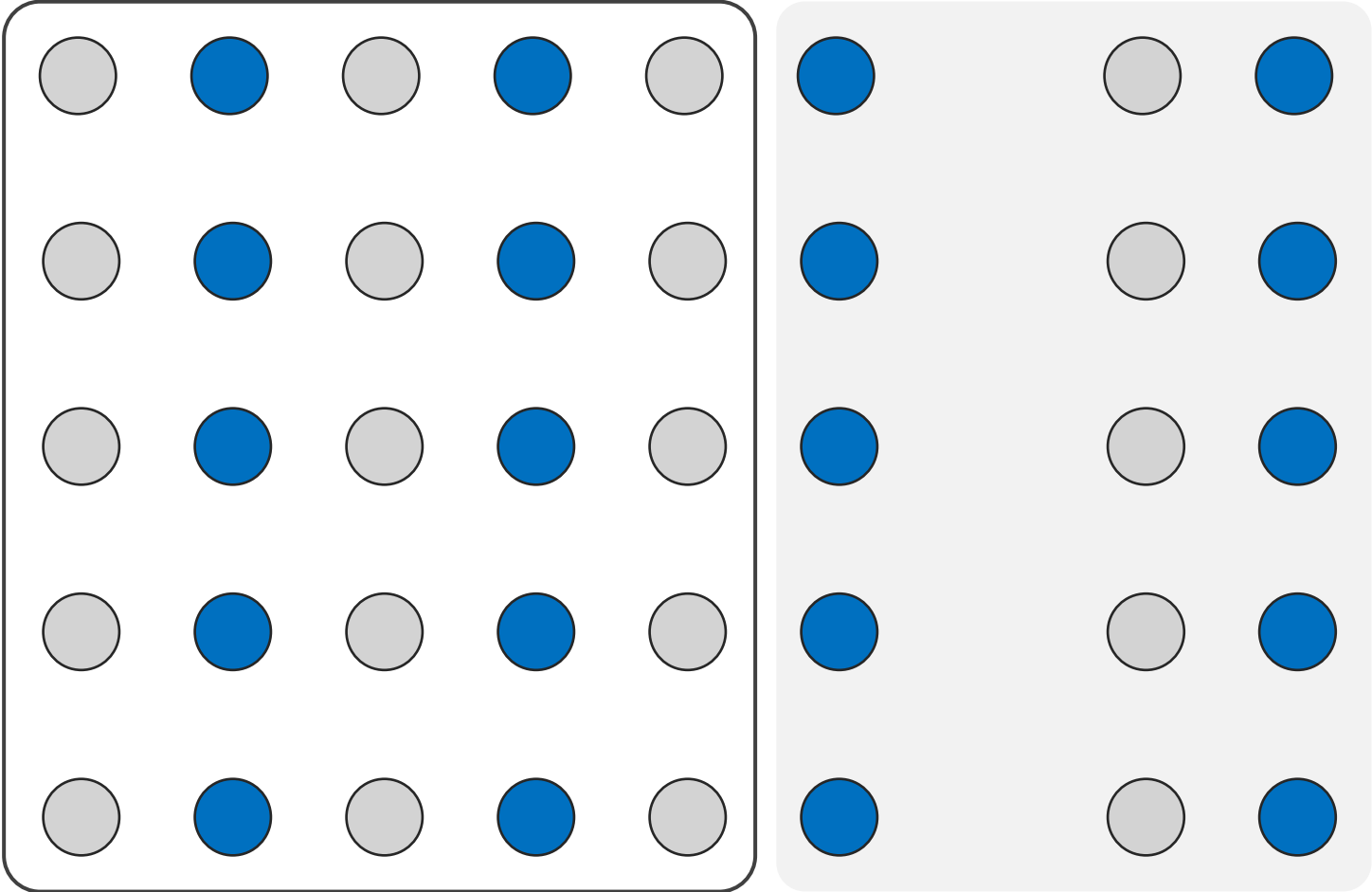
Zákon podobnosti

Zákon blízkosti

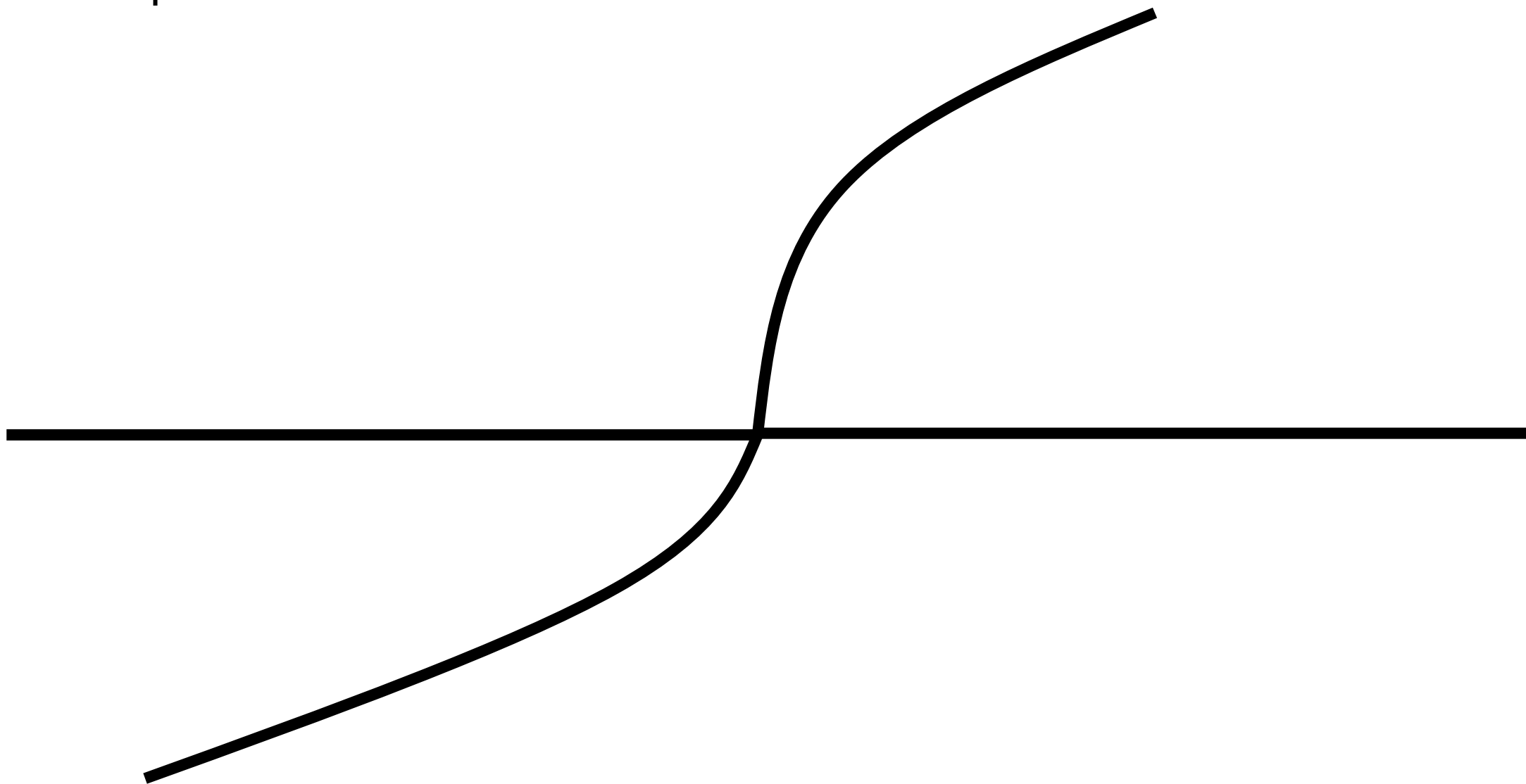
Propojenost a uzavřenost

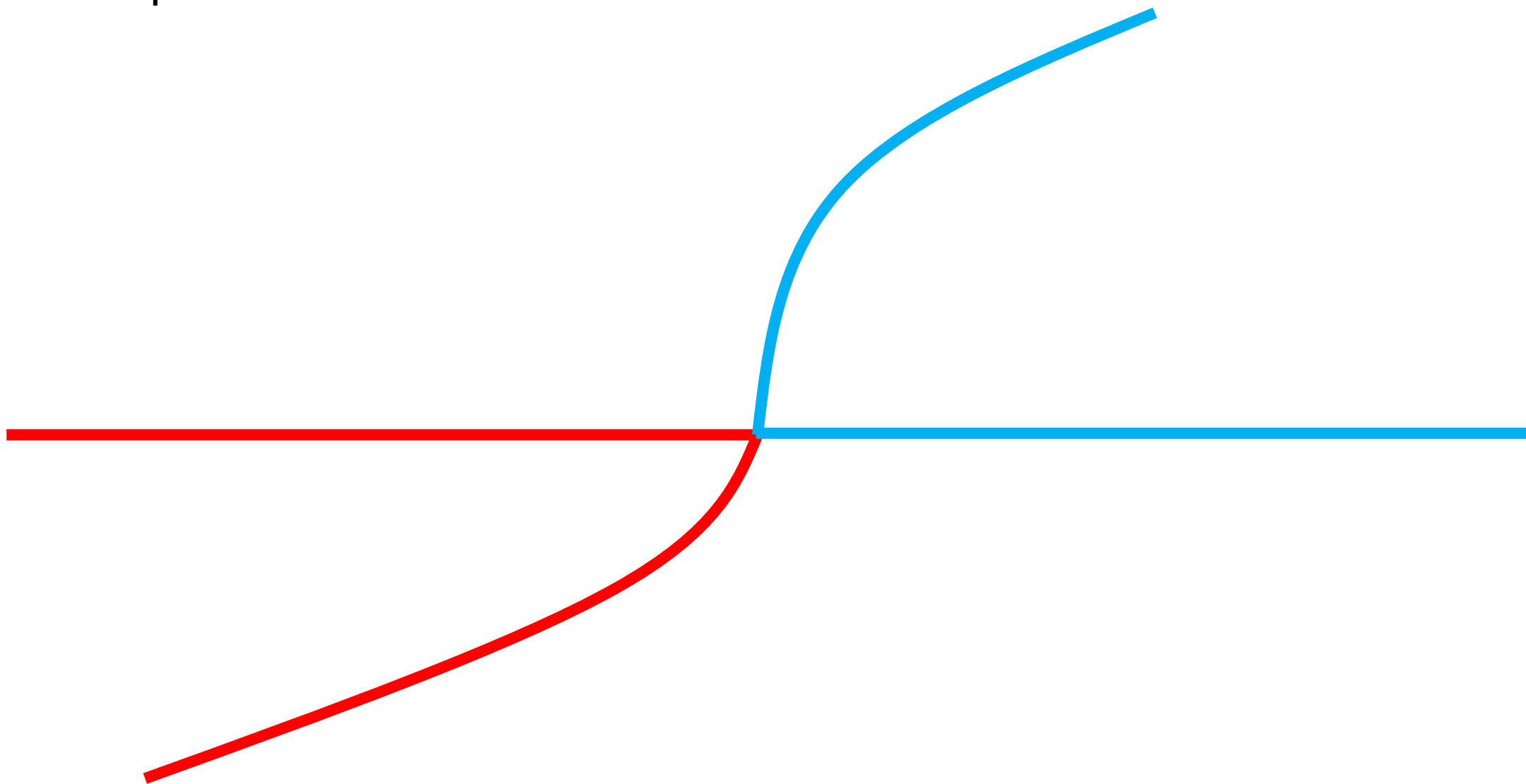
Zákon společného osudu

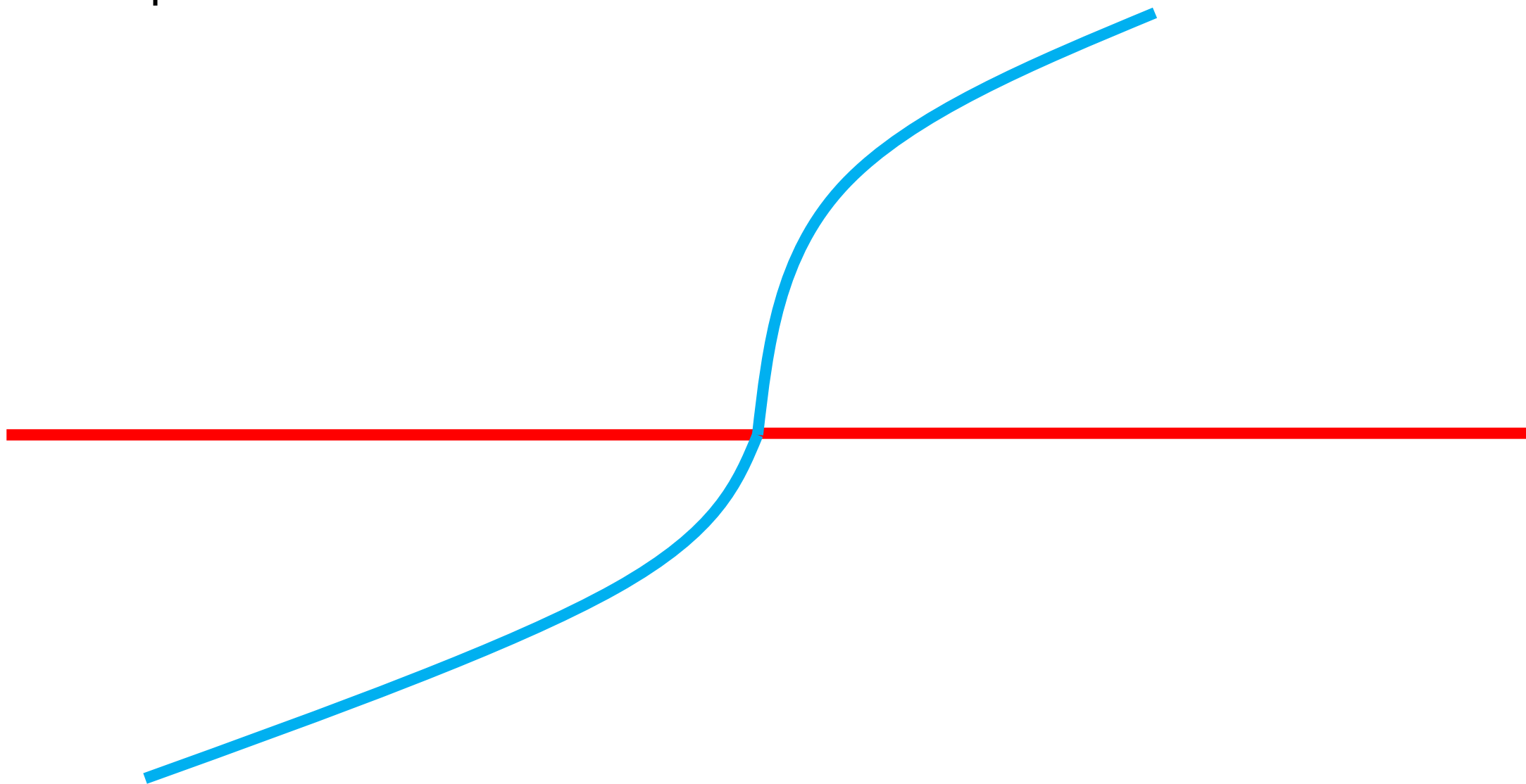
Zákon pokračování

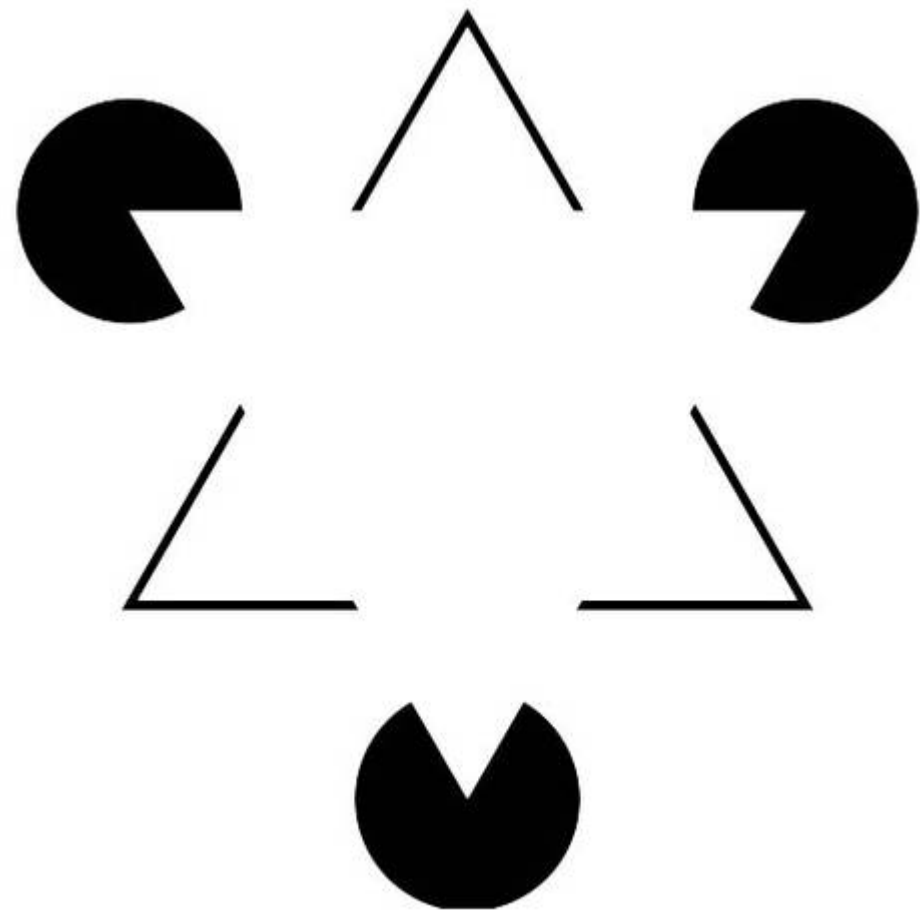
Zákon pokračování

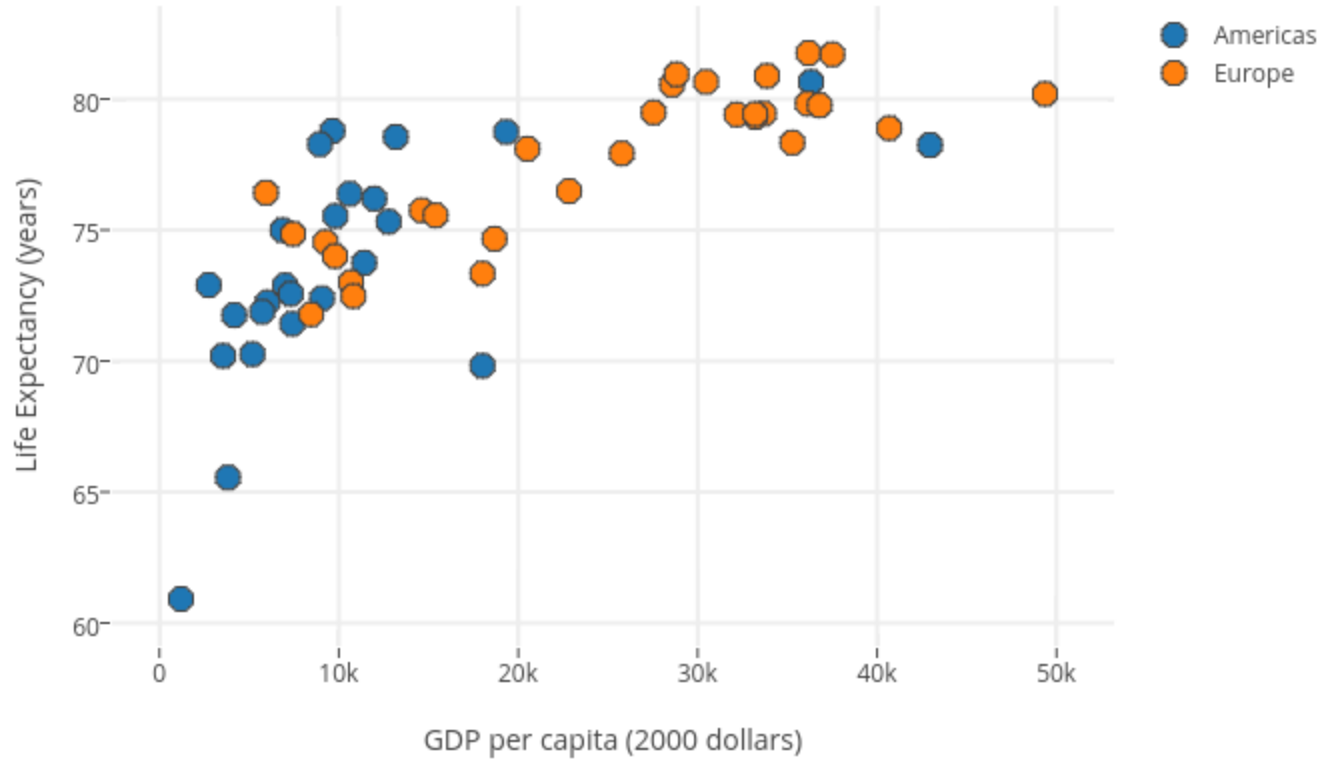
Zákon pokračování

Zákon uzavření

Life Expectancy v. Per Capita GDP, 2007

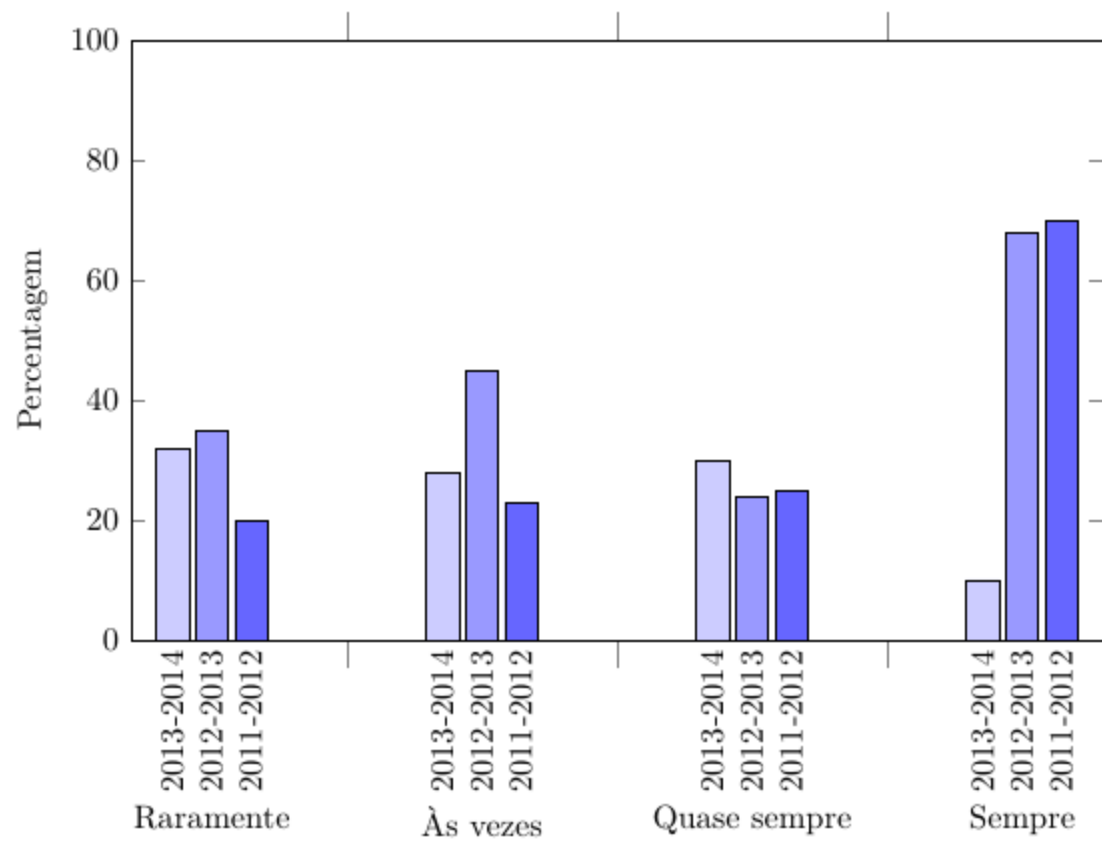
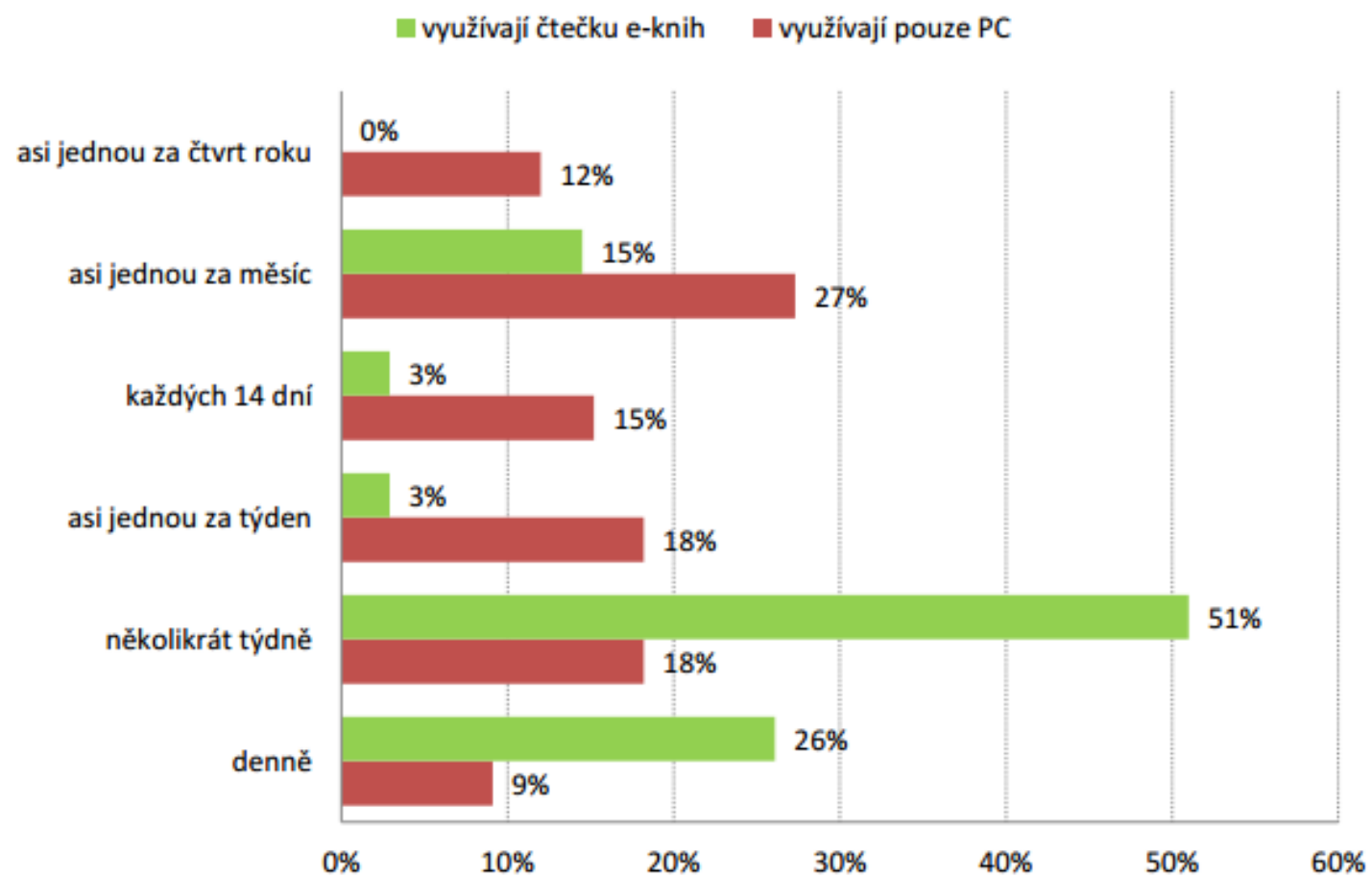
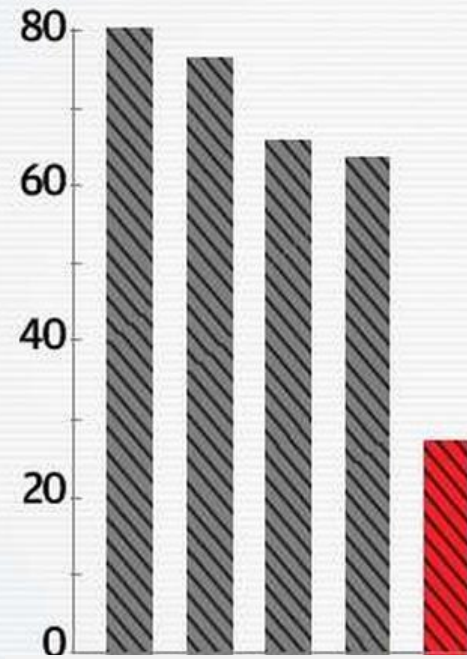

Gráfico 1 – *Em sua casa é costume desligar os equipamentos no controlo remoto, deixando-os em standby (modo de “espera”)?*

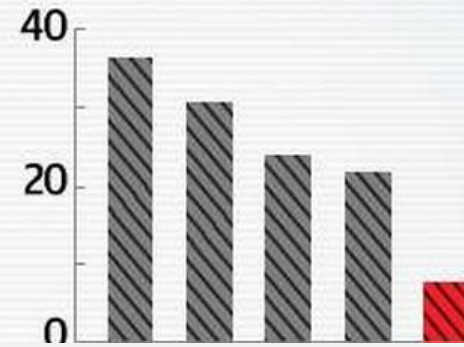
Graf 6: Frekvence čtení e-knih v závislosti na zařízení

Percentage of Americans that believe God exists

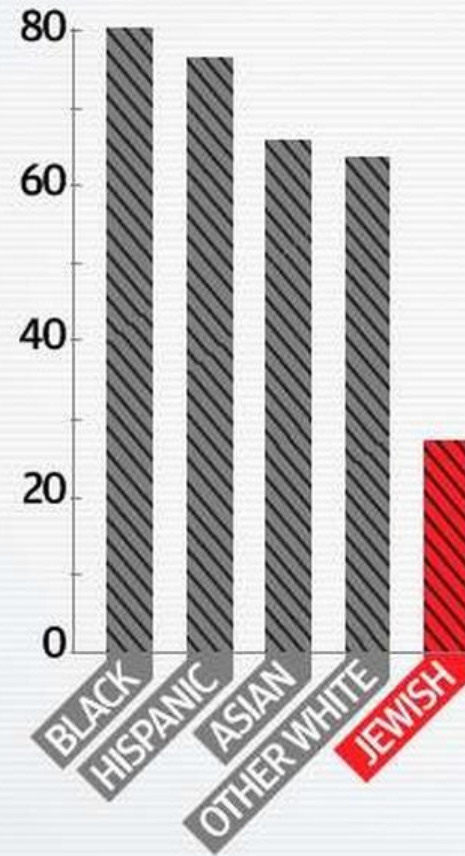
Percentage of Americans that attend religious services

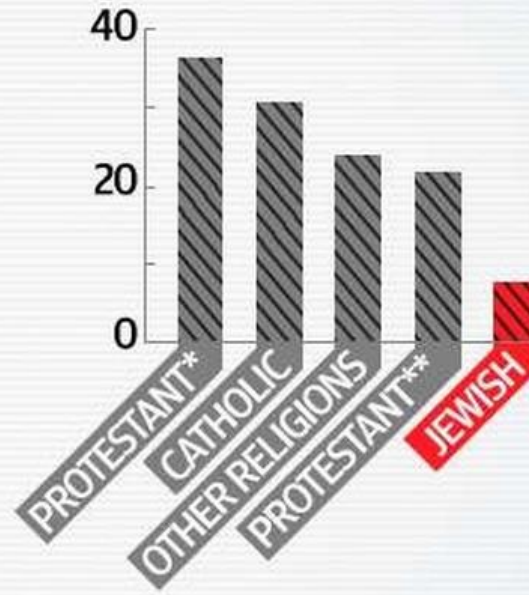
*FUNDAMENTALIST **LIBERAL

SOURCE: JEWISH DISTINCTIVENESS IN AMERICA BY DR. TOM SMITH. THE AMERICAN JEWISH COMMITTEE. APRIL 2005.

Percentage of Americans that believe God exists

Percentage of Americans that attend religious services

*FUNDAMENTALIST **LIBERAL

SOURCE: JEWISH DISTINCTIVENESS IN AMERICA BY DR. TOM SMITH. THE AMERICAN JEWISH COMMITTEE. APRIL 2005.

Koronavirus v Česku

9

mrtvých

26 698

testovaných

1925

nakažených

10

vyléčených

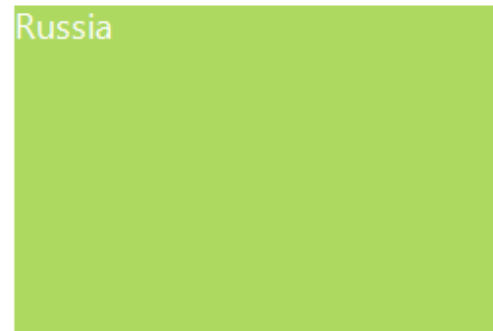
* Data z krajů jsou podle údajů KHS. Od celkových čísel se mohou lišit.

28.1. 30.1. 1.2. 3.2. 5.2. 7.2. 9.2. 11.2. 13.2. 15.2. 17.2. 19.2. 21.2. 23.2. 25.2. 27.2. 29.2. 1.3. 3.3. 5.3. 7.3. 9.3. 11.3. 13.3. 15.3. 17.3. 19.3. 21.3. 23.3. 25.3. 27.3.

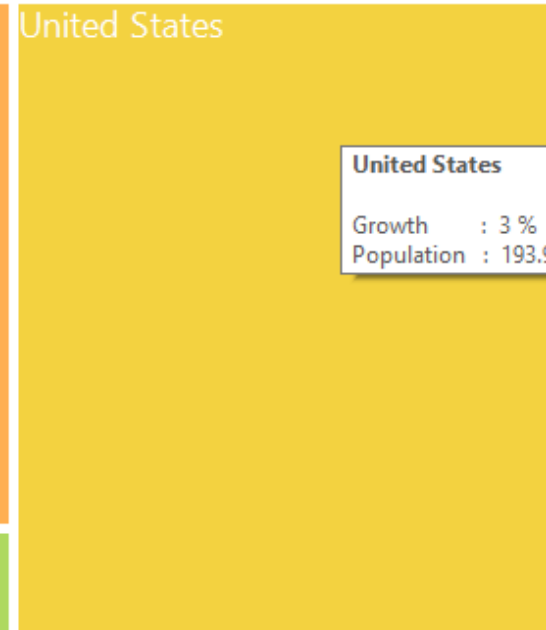
● testovaných celkem ● testovaných denně ● nakažených ● vyléčených

● 1% Growth ● 2% Growth ● 3% Growth ● 20% Growth

Asia

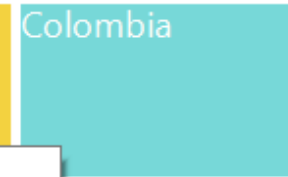

North America

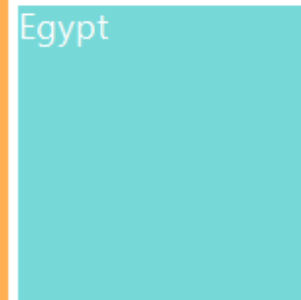

United States
Growth : 3 %
Population : 193.9 M

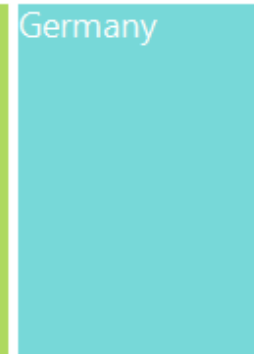
South America

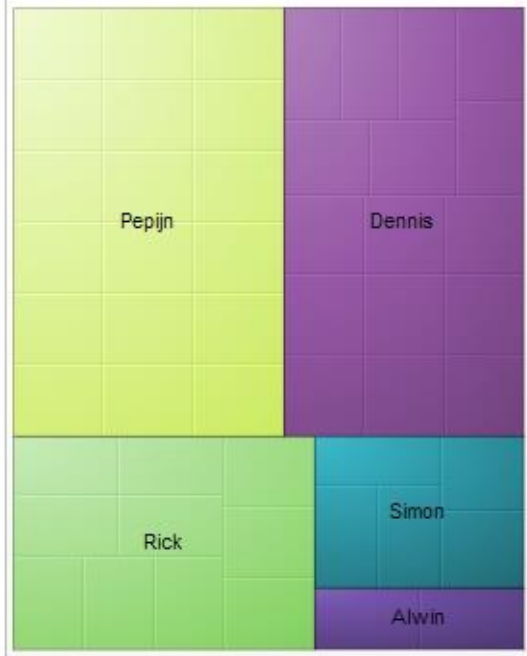
Africa

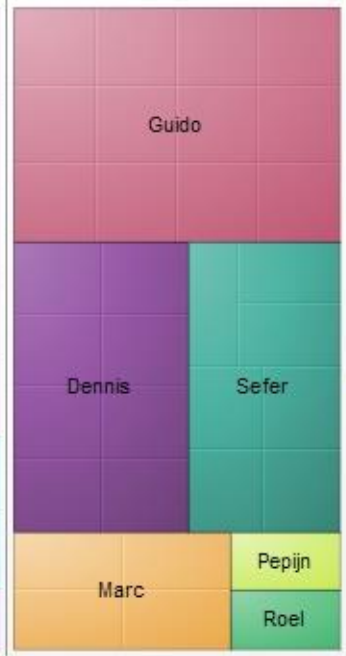
Europe

Dr.Pepper 51

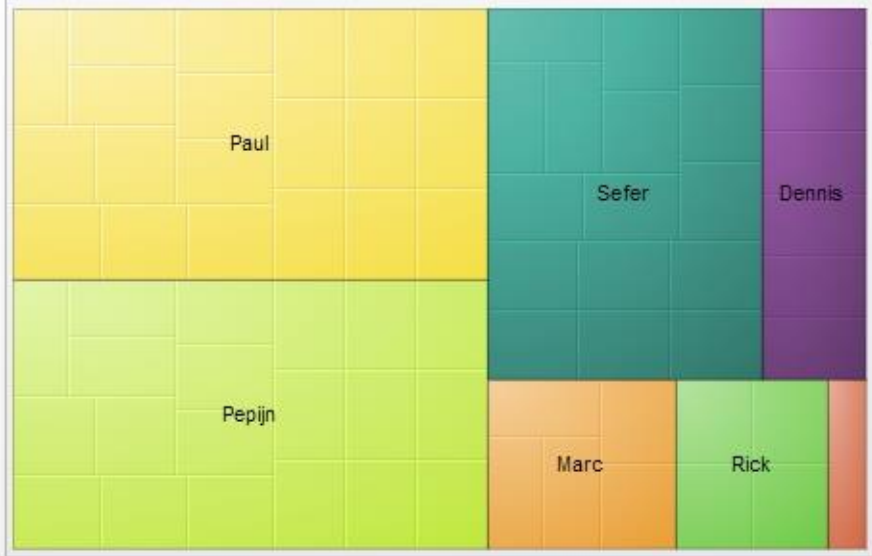
Fanta 33

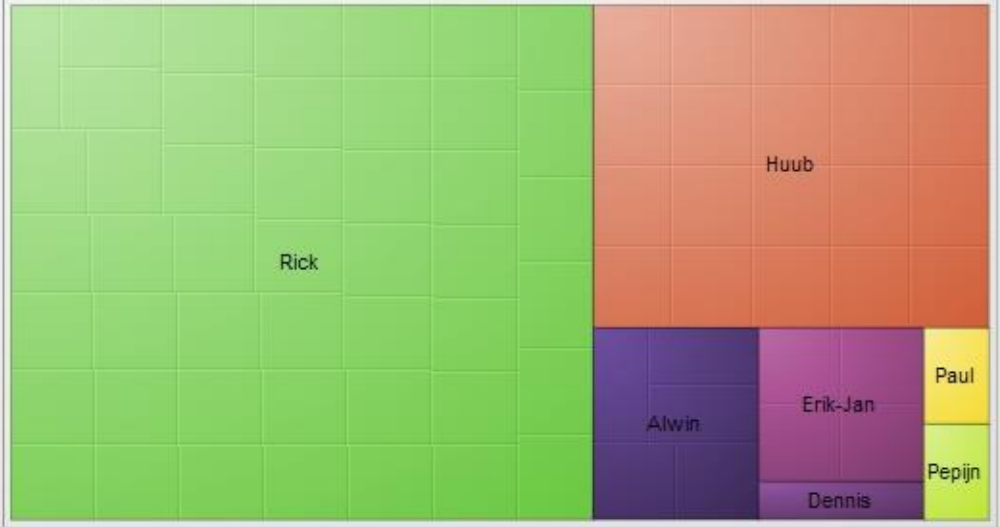
Coca Cola 100

Ice Tea 72

Coca Cola Light 79

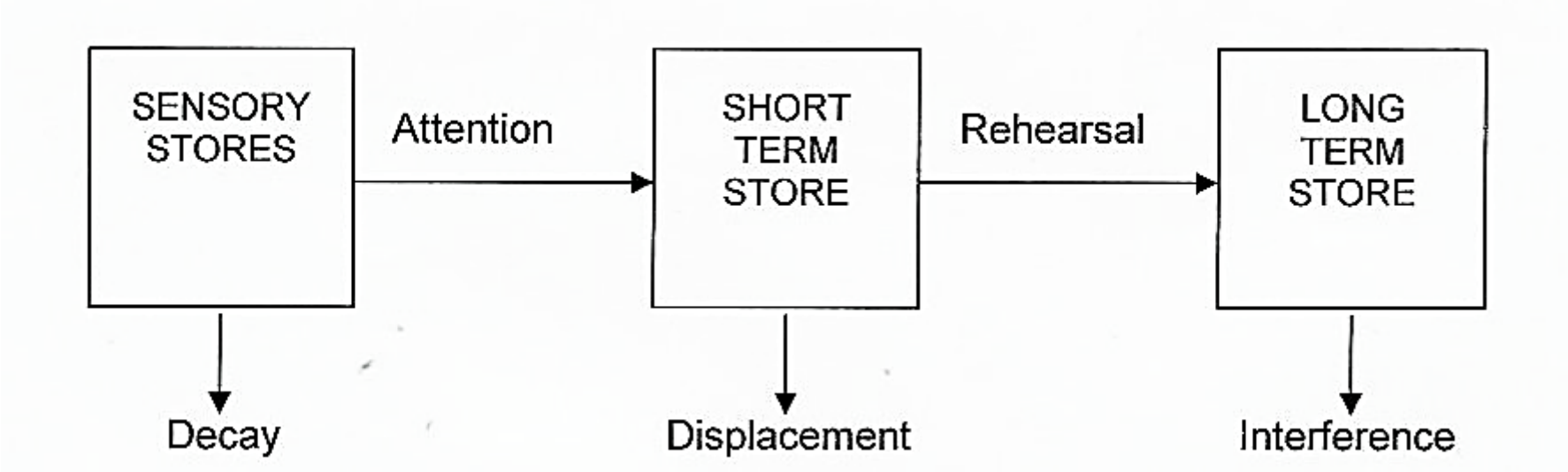
Trust
Partnership
Innovation
Performance

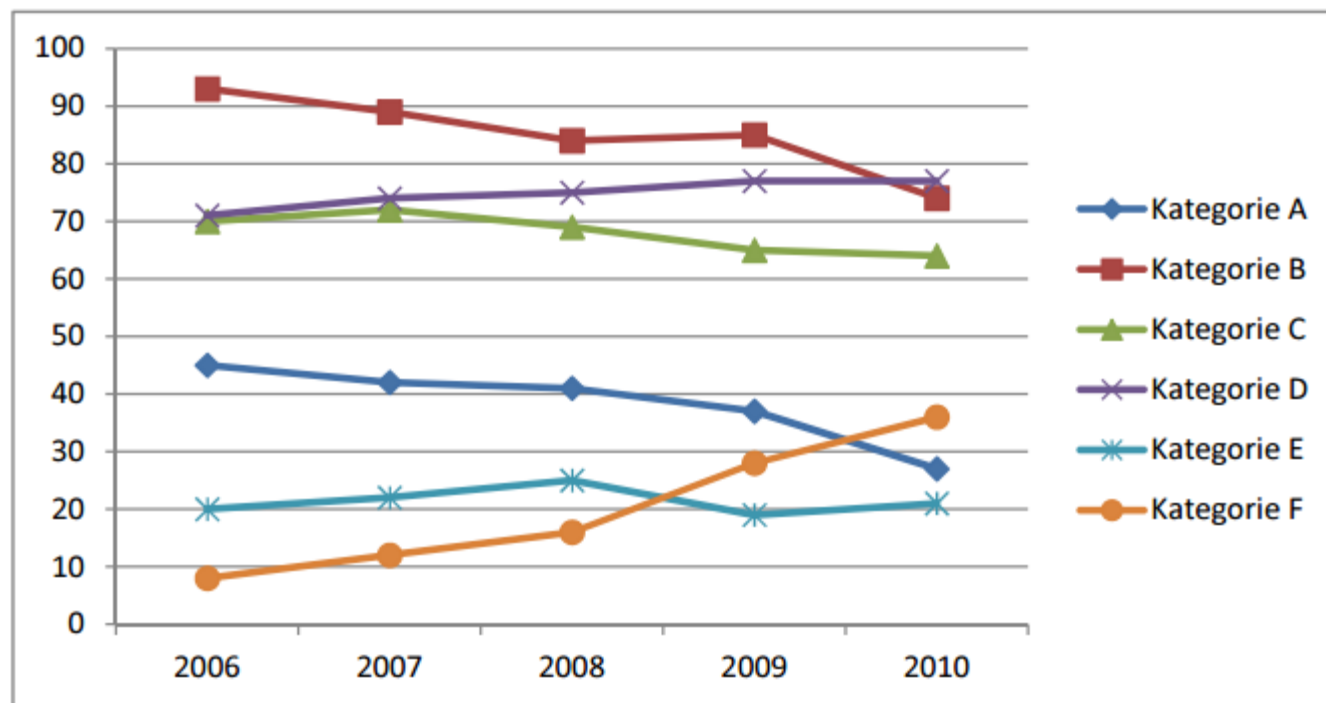
**OUR
VALUES**

THOMSON REUTERS™

Limity paměti

krátkodobá paměť

Vizualizace, kterou můžeme z hlediska vizuálního vnímání považovat za *efektivní*, především pracuje s předpozorností, je si vědoma limitů krátkodobé paměti, respektuje základní zákony gestaltu a vybírá správně vizuální proměnné.

Vnímání prostoru

- Persepektiva
- Stereoskopické vidění
- *Co se stane, když přijdete o jedno oko?*

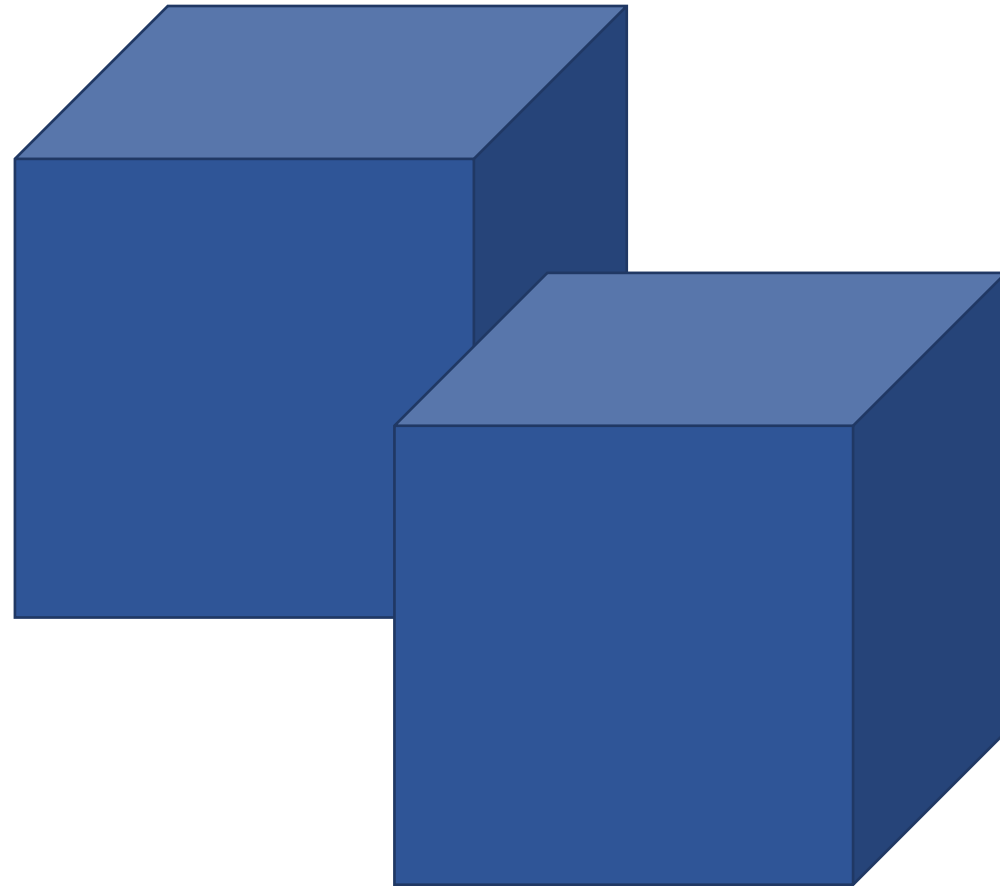
Vnímání prostoru

- Persepektiva
- Stereoskopické vidění
- Co se stane, když přijdete o jedno oko?

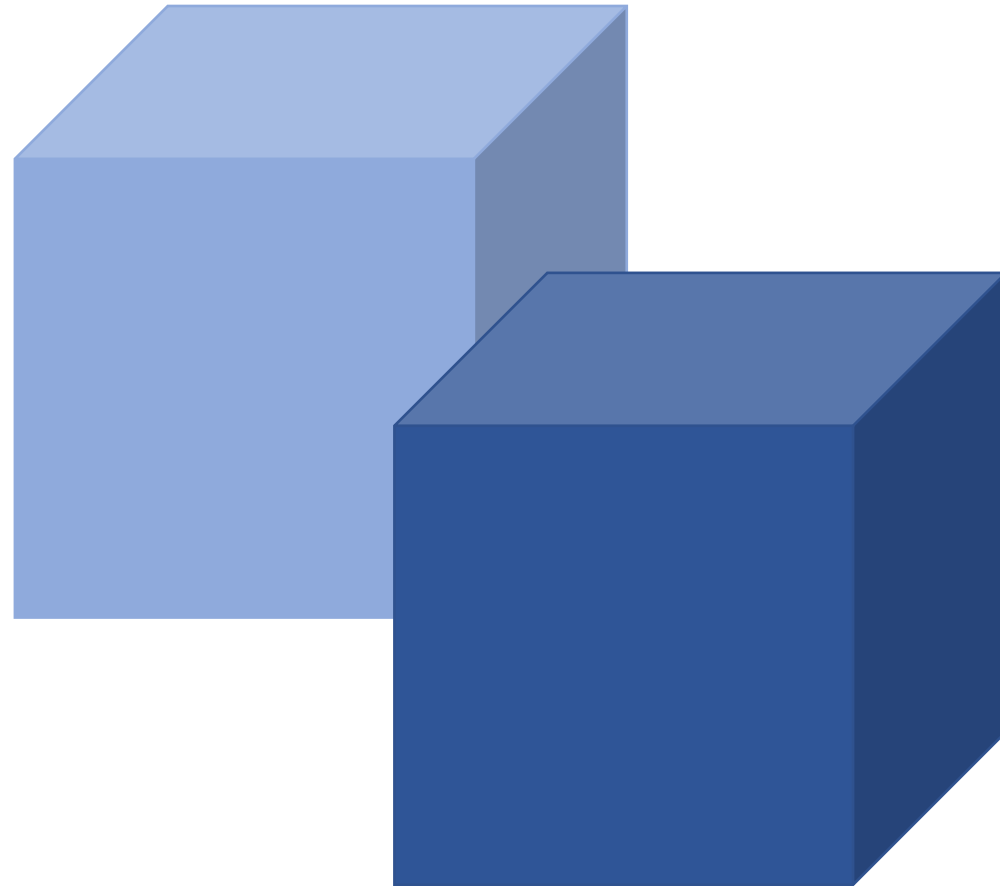
+ vodítka pro vnímání hloubky

Colin Ware: 11 „hloubkových“ vodítek

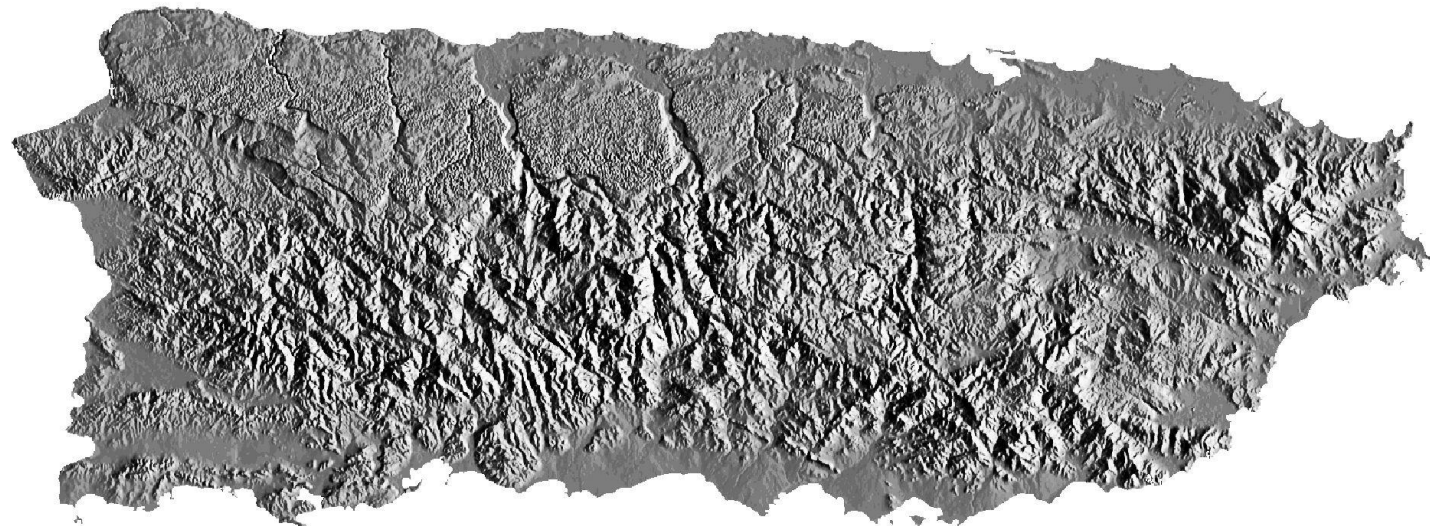
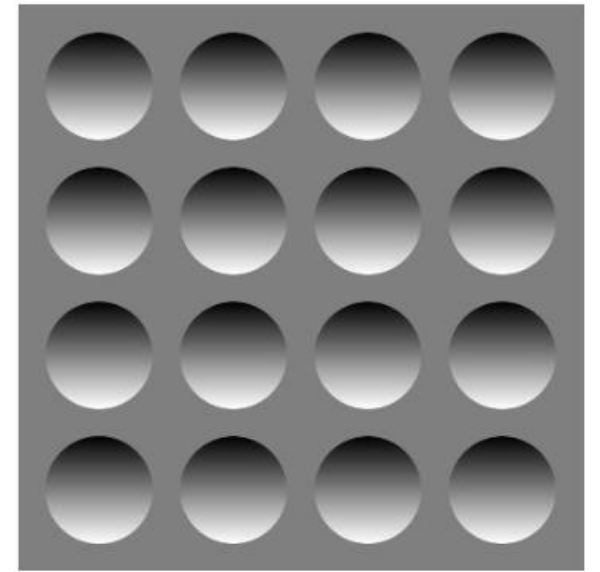
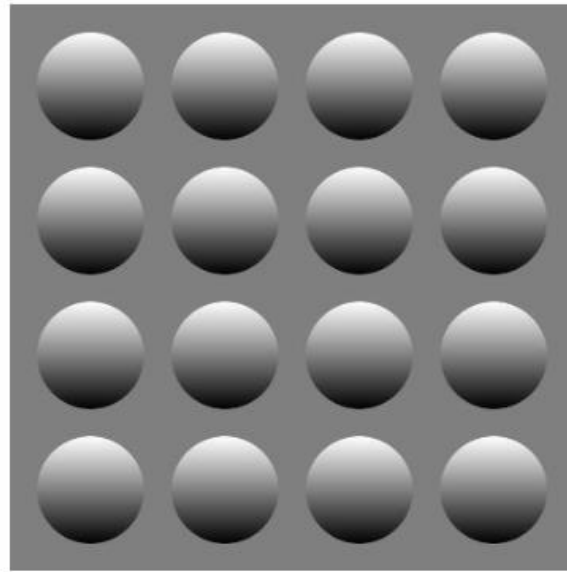
Překrytí

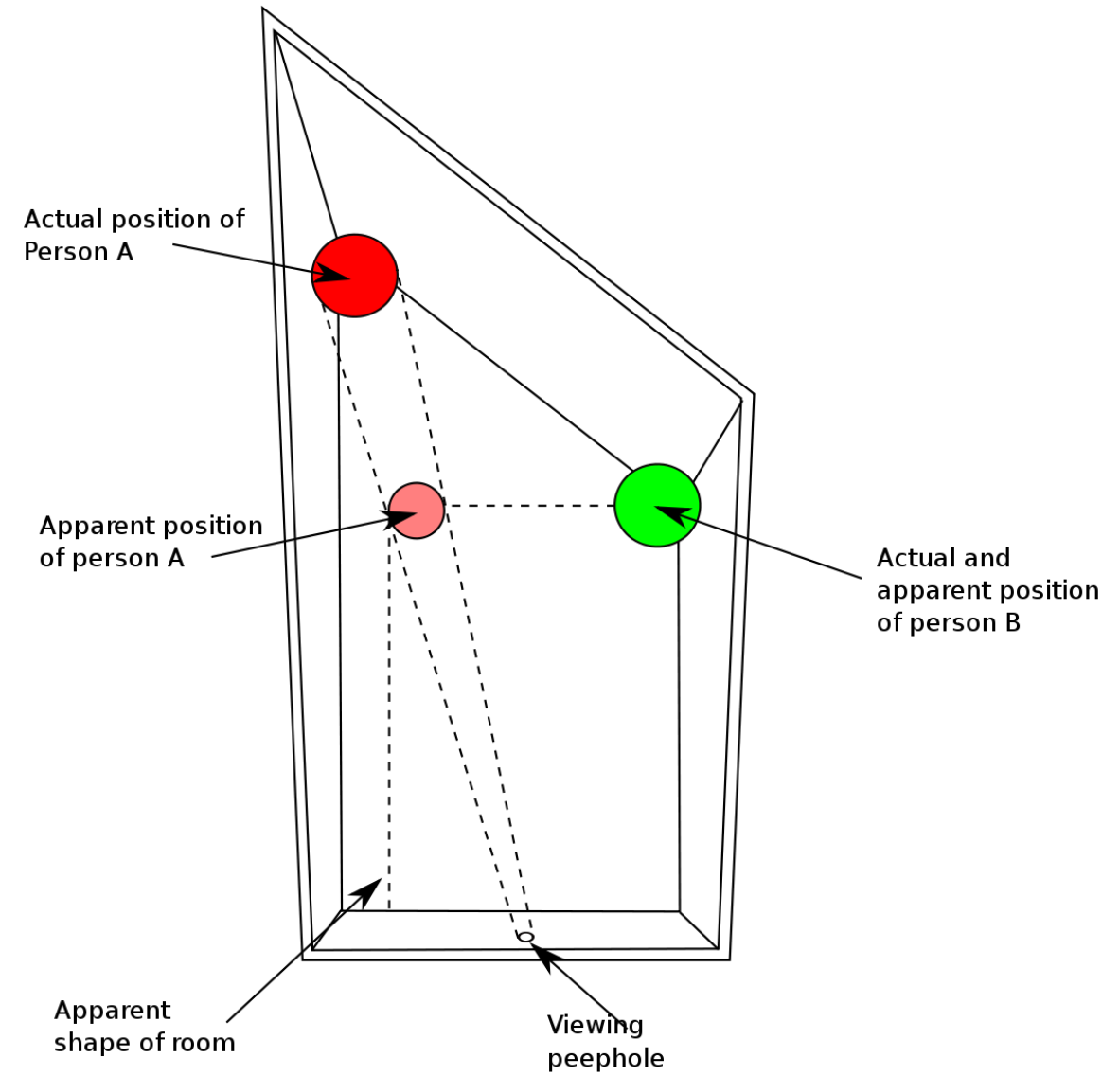
Překrytí s mlhou

Světlo a stín

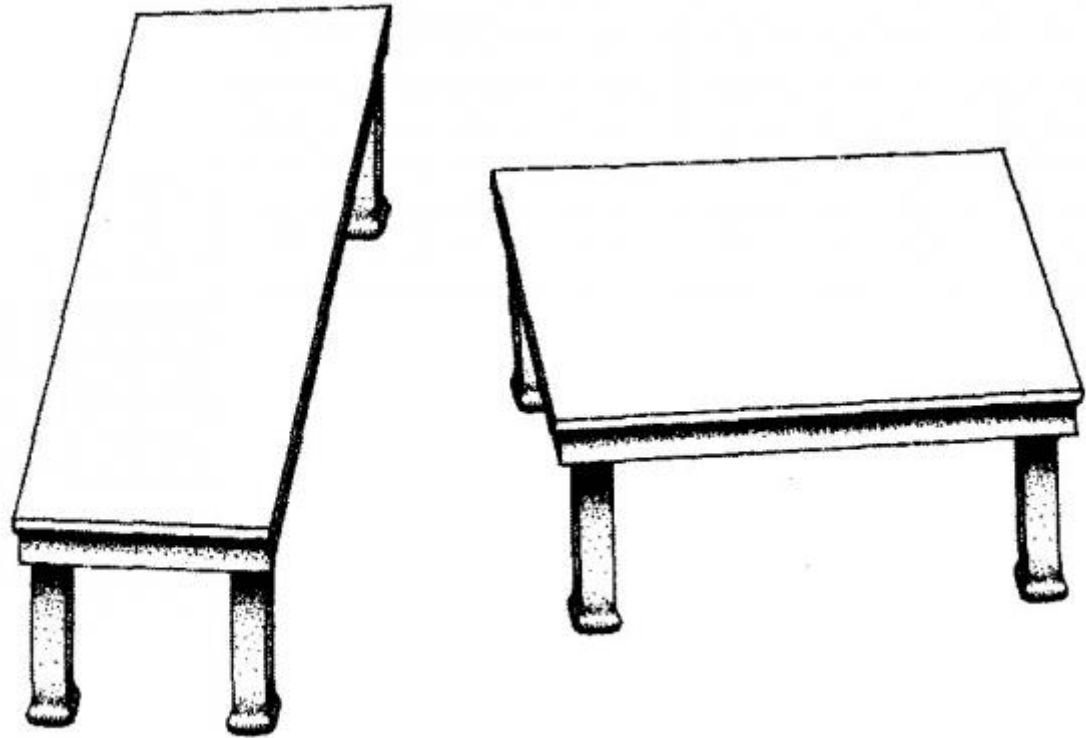

Amesův pokoj

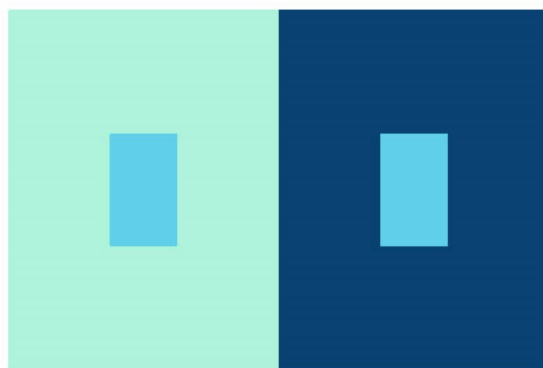
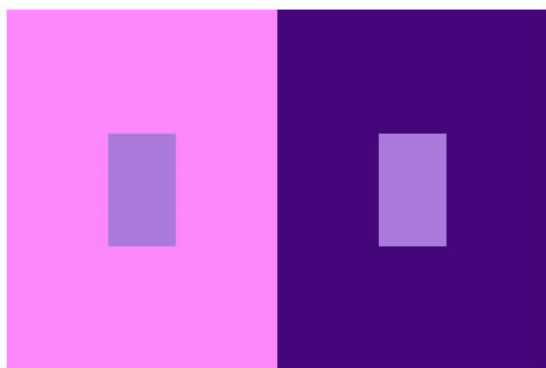
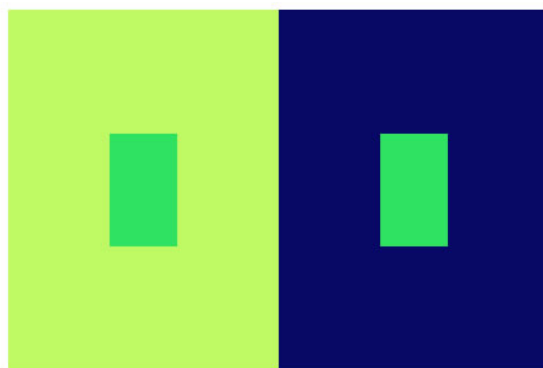
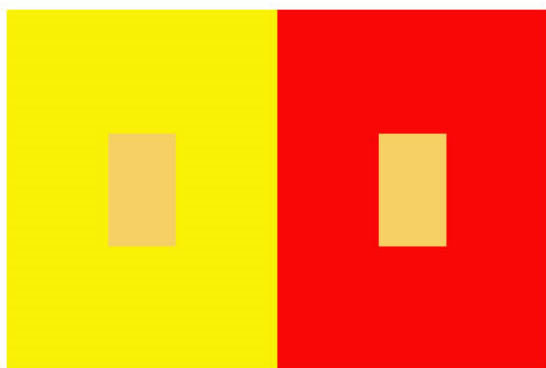
<https://www.youtube.com/watch?v=8EpbEMKW6Us>

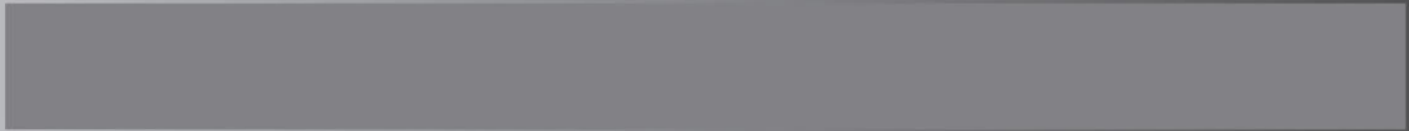
Shepard's table

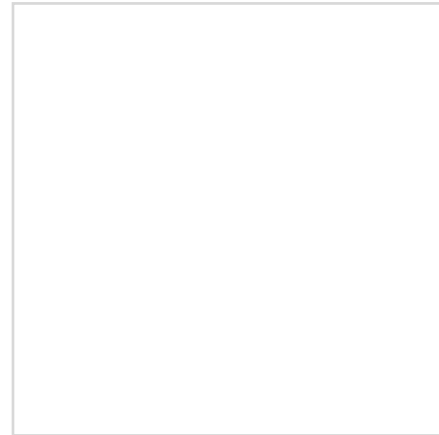
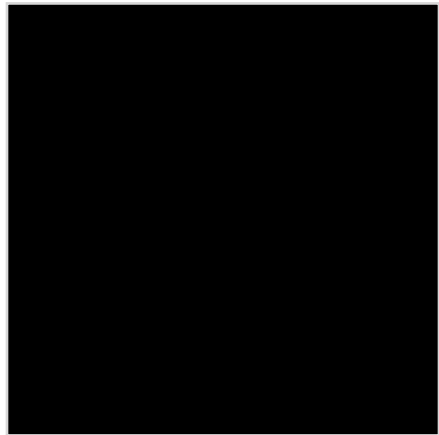
<https://michaelbach.de/ot/sze-ShepardTables/index.html>

vnímání barev

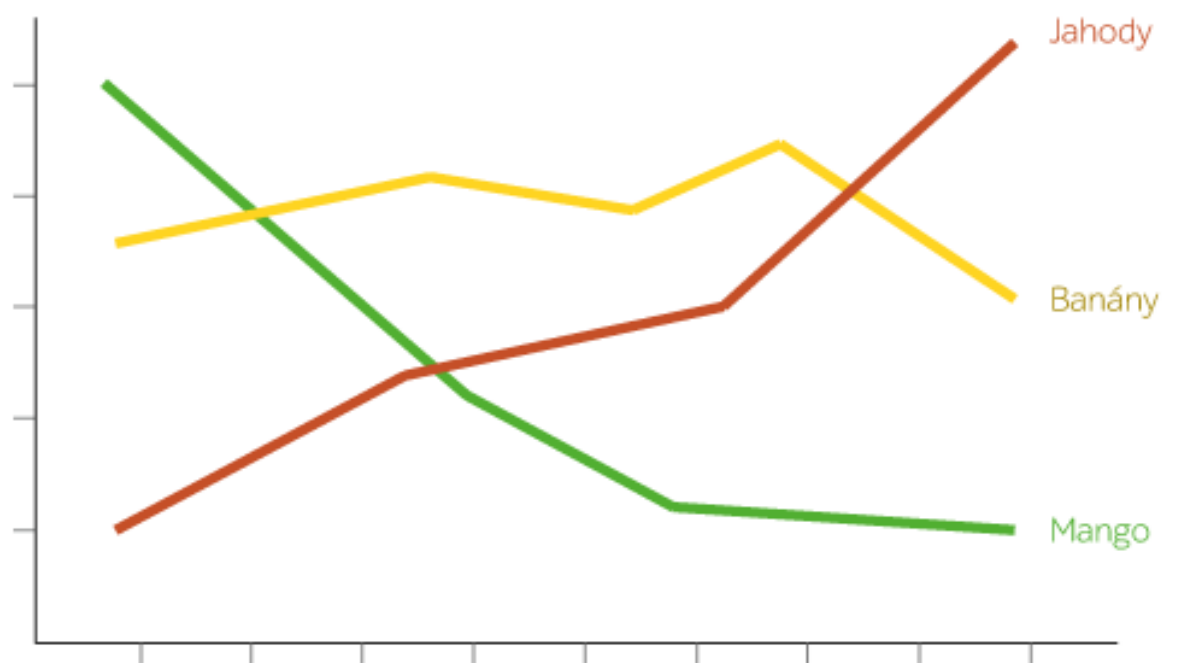

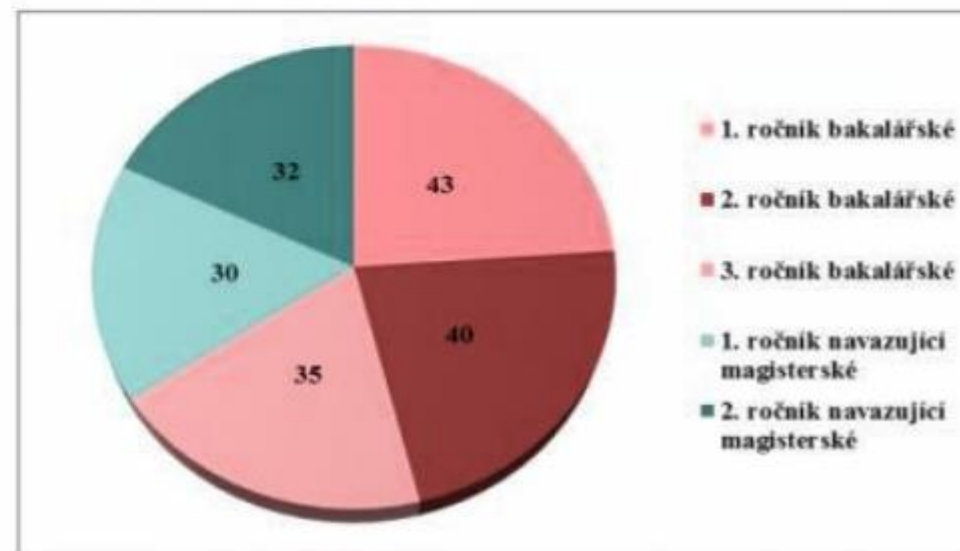
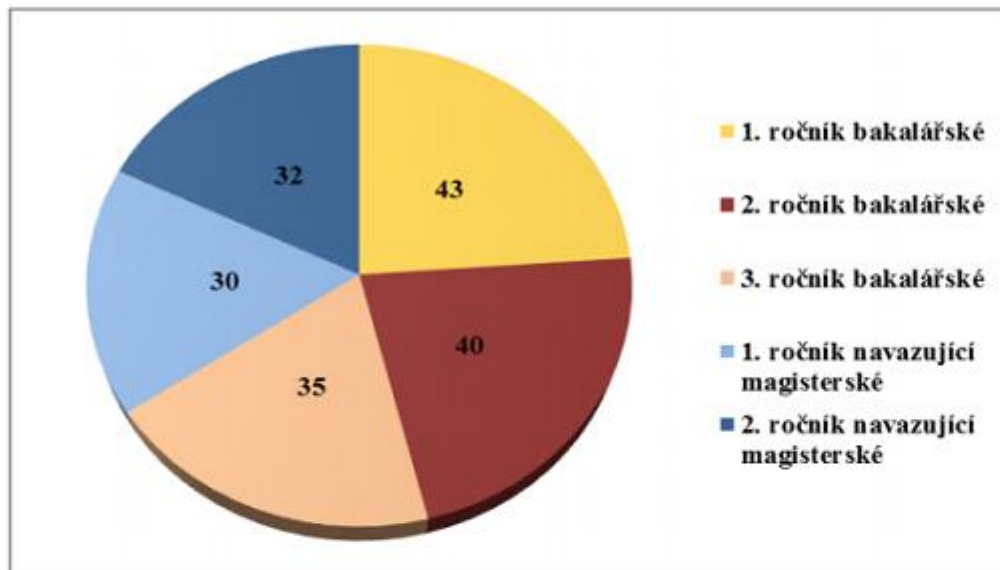
Smutek a smrt

Příště...

- Barvy
- Barvy
- Barvy
- Barvy
- Barevné škály
- Hodně barevné to bude...

Mgr. Tomáš Marek
marek@kisk.cz